ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ
18.11.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

√ **Добрин Иванов: Необходими са структурни реформи в здравеопазването и пенсионната система**

На 17 ноември 2026 г. **Добрин Иванов**, из**пълнителен заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, участва в заседанието на парламентарната Комисия по бюджет и финанси, на което бяха обсъдени проектобюджетите за 2027 г.

о отношение на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) Добрин Иванов заяви, че АИКБ се въздържа от подкрепа на законопроекта. Според организацията структурата на разходите продължава да поставя основния акцент върху болничната помощ и лекарствата, вместо да насочва повече средства към превенцията, профилактиката и извънболничното лечение.

При обсъждането на бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) Иванов подчерта необходимостта от реформи в пенсионната система, като посочи, че разговорът за тях вече е закъснял.

АИКБ настоява за отделяне на социалните плащания от пенсионната система и преразглеждане на швейцарското правило, като приоритет бъде компенсирането на инфлацията, а по-голяма подкрепа получават хората, които имат най-голяма нужда от нея.

Организацията подкрепя и заявените намерения за реформи в ТЕЛК, НЕЛК и системата за отпускане на инвалидни пенсии. АИКБ продължава да отстоява необходимостта от структурни реформи, устойчиво управление на публичните средства и по-ефективно функциониране на здравноосигурителната и пенсионната система.

БТА

√ **Бюджетната комисия към Народното събрание одобри на първо гласуване проекта на Закон за държавния бюджет за 2027 г.**

Проектът за Закон за държавния бюджет за 2027 година бе одобрен на първо гласуване от Комисията по бюджет и финанси към парламента с 12 гласа „за“ и 10 гласа „против“.

По думите на вицепремиера и финансов министър Гълъб Донев, проектобюджетът за 2027 година дава нова посока на възстановяване на публичните финанси по пътя на устойчивостта.

„С него поставяме началото на изпълнение на нашите приоритети, насочени към подкрепа за икономическия растеж, за доходите на работещите и пенсионерите, семействата и уязвимите групи“, каза той.

Донев посочи, че с бюджетът се осигурява ресурс за инвестиции, с който ще се изгражда и модернизира публична инфраструктура, като за да се гарантира изпълнението на тези цели, са заложени мерки за подобряване на събираемостта на приходите, предотвратяване на възможностите за укриване и невнасяне на данъци и осигурителни вноски и намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите.

Бюджетът предвижда дефицитът по консолидираната фискална програма (КФП) да се свие до 3,5 на сто от брутния вътрешен продукт (БВП) през 2027 година, докато на начислена основа се очаква дефицит от 4,2 на сто. Максималният размер на новия дълг догодина се предлага да бъде 8,6 млрд. евро. В края на 2027 г. общият държавен дълг се очаква да възлиза на 44,3 млрд. евро или 31,4 на сто от БВП.

Проектобюджетът е изготвен при прогнозиран икономически растеж за следващата година от 2,5 на сто и средногодишната инфлация от 4 на сто.

Приходната политика включва промени в данъчното законодателство. Предвижда се данъчните загуби да могат да се пренасят в следващите 10 години до пълното им изчерпване, като за една година приспадането няма да надвишава 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат. Въвежда се ускорена данъчна амортизация (данъчно облекчение по Закона за корпоративното подоходно облагане - бел.ред.) за технологии с изкуствен интелект, високопроизводителни компютри и сървърна инфраструктура за периода 2027-2029 г.

Максималният размер на ваучерите за храна се увеличава до 200 евро, като ваучерите до 102,26 евро остават необлагаеми. Годишната квота за тях нараства до 1,5 млрд. евро. Предвижда се и еднократен данък върху свръхпечалбата за определени икономически сектори за финансовата 2027 г.

Увеличават се данъчните облекчения за деца – до 5000 евро за едно дете, 10 000 евро за две и 15 000 евро за три и повече деца. За дете с увреждане облекчението става 12 000 евро. Въвежда се и ново облекчение за разходи за здравни, образователни и спортни дейности на деца – до 2000 евро за едно дете, 4000 евро за две и 6000 евро за три и повече деца. Други промени са увеличението на алтернативния данък за игралното оборудване, въвеждането на акциз при първа регистрация или внос на автомобили с двигател с вътрешно горене с мощност поне 250 kW, както и задължително електронно фактуриране за местни доставки. Прагът за задължителна регистрация по ДДС се повишава от 60 000 евро през 2027 г. на 70 000 евро през 2028 г. и 75 000 евро през 2029 г. Предвижда се и поетапно увеличение на базисните данъчни стойности за недвижимите имоти с по 30 на сто, 35 на сто и 35 на сто през трите години. Продължава увеличението на акцизите за тютюневите изделия.

По отношение на разходите е заложена оптимизация на публичните средства. Предвижда се целогодишно прилагане на намалението с 10 на сто на разходите за заплати и възнаграждения, въведено от 1 септември 2026 г., с изключения за делегираните държавни дейности, Министерството на отбраната, сектор „Сигурност“ и лечебните заведения. За МВР и силовите ведомства се предвижда намаление на разходите за персонал с до 10 на сто. Субсидията за политическите партии остава 3 евро за действителен глас.

Същевременно от 1 януари 2027 г. се предвижда увеличение с 5 на сто на разходите за персонал на първостепенните бюджетни разпоредители, без изборните длъжности и заетите в отбраната и сигурността. За увеличение със 7,5 на сто на възнагражденията на педагогическите специалисти са предвидени 170,5 млн. евро.

За осъвременяване на пенсиите по швейцарското правило от 1 юли 2027 г. са заложени 552,6 млн. евро. Предвидени са 72,5 млн. евро за увеличаване на девет от дванадесетте вида семейни помощи и повишаване с 35 евро на доходните критерии за достъп до тях. Други 114,3 млн. евро са предназначени за по-високи социални плащания във връзка с новата линия на бедност от 443 евро.

Обезщетението за отглеждане на дете до двегодишна възраст се увеличава от 398,81 евро на 450 евро, а минималното дневно обезщетение за безработица – от 9,21 евро на 13 евро. Допълнителни 493 млн. евро са предвидени за здравноосигурителни плащания, а 634,9 млн. евро – за компенсации по програмите за временно облекчение на цените на електроенергията.

Капиталовите разходи за 2027 г. са в размер на 6,0186 млрд. евро, от които 3,6284 млрд. евро са с национално, а 2,3902 млрд. евро – с европейско финансиране. За общинската инвестиционна програма са разчетени 600 млн. евро.

Разходите за отбрана са планирани на 2,23 на сто от БВП през 2027 г., като се предвижда да достигат 2,55 на сто през 2029 г.

Председателят на бюджетната комисия Константин Проданов от „Прогресивна България“ констатира отсъствието на представител на Българската народна банка на заседанието. Той посочи, че отсъствието е поради служебни ангажименти, изразявайки позиция, че въпреки това е трябвало да бъдат положени усилия за изпращане на представител на банката.

Любомир Дацов, член на Фискалния съвет, изрази становището на институцията относно предложения проектобюджет. По думите му Фискалният съвет смята, че през 2028 година ще има значително забавяне на стопанската активност, като очакват ръст на БВП от около 1,5 на сто, което се различава с очакванията на финансовото министерство.

Дацов отбеляза, че фискалната консолидация е направена на база повишаване на приходите и намаляване на капиталовите разходи, което не отговаря на твърдението, че се стимулира икономическия растеж в бъдеще, защото почти няма мерки в разходната част на текущите разходи.

„Подкрепяме внесения бюджет, посоката и стъпка за намаляване на дефицита е правилна, но бихме окуражили Министерството на финансите да намерят по-голям резерв особено за 2027 година – нашата препоръка е за 1 на сто от БВП

допълнително намаляване на разходите за следващата година, за да могат да бъде гарантирано изпълнението на критериите за свръхдефицита“, каза Дацов.

Добрин Иванов, изпълнителен заместник-председател Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) посочи, че организацията принципно подкрепя проектобюджета, като една от причините за това са усилията за консолидация. По думите му обаче, заложеното понижение на разходите е с 3,9 процентни пункта, но 2,9 пр. пункта оттях се дължат на намаленото европейско финансиране за капиталови разходи, свързани с Плана за възстановяване и устойчивост, което означава, че само с 1 пр. пункт намаляват държавно финансираните разходи. Васил Тодоров от Българската търговско-промишлена палата

По време на дебата Мартин Димитров от „Демократична България“ заяви, че има обещания за консолидация, които обаче не се изпълняват. В проектобюджета са заложени 1 млрд. евро допълнителни ангажименти на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), каза той, призовавайки управляващите да предоставят списък за какво точно са заложени тези средства.

Председателят на комисията Константин Проданов от „Прогресивна България“ отвърна, че трябва да се прави разлика между разходи и ангажимент за разходи. По думите му, ангажимент за разходи е нещо, което е предвидено по Закона за публичните финанси, давайки пример, че за настоящата година има ангажименти за разходи на МРРБ в общ размер за около 3,3 млрд. евро, от които към края на септември има реално извършени разходи около 140 млн. евро.

„Аганжиментът за разходи е необходимо да се предвиди в бюджета за да може когато се планират нови проекти, които предстоят да започнат, които имат дейности свързани с проектиране, подготовка и тн, те трябва да бъдат предвидени като разход в бюджета за годината, в която е предвидено да започнат“, каза Проданов.

Той посочи, че този 1 млрд. евро е свързан основно с първите стъпки проектиране и довършването на връзката между Софийския околовръстен път и магистрала „Струма“. По-късно в дебата и министърът на финансите Гълъб Донев потвърди думите на Проданов, като изброи още няколко инфраструктурни проекта, попадащи в обхвата на ангажиментите за разходи.

Асен Василев от „Продължаваме промяната“ определи проектобюджета като „катастрофа“. По думите му, управляващите са заложили по-ниски средства за инвестиции, очаквайки работодателите да компенсират тази разлика, докато същевременно им налагат глоби и схвръхоблагане. Според Василев бюджетът залага нереалистичен ръст на потреблението, при много нисък ръст на доходите. „Вие сте заложили хипотези, които са неизпълними в реалния живот“, каза Василев.

Бившият финансов министър Теменужка Петкова заяви, че ГЕРБ-СДС няма да подкрепи проектобюджет, който залага на увеличаване на данъците, обедняване на гражданите, генериране на дефицит и поемане на нов държавен дълг.

Атидже Алиева-Вели от ДПС отбеляза, че бюджетът не е за икономически растеж и инвестиции, а единствено финансира държавните разходи. Тя подчерта, че административната реформа не означава автоматично рязане на разходи и замразяване на доходи на държавни служителите. Алиева-Вели добави, че правителството не може да прехвърля държавни политики на общинските бюджети, без да е осигурило необходимото финансиране за тях.

Цончо Ганев от „Възраждане“ заяви, че промяната на механизма за определяне на минималната работна заплата води до ощетяване на 34 на сто от гражданите в България, по данни на Националната агенция за приходите. Ганев заяви, че управляващите оставят 1,3 млн. пенсионери под линията на бедността. Той обвини управляващите, че повишават данъците, като вдигат максималния и минималния осигурителен праг, както и минималните прагове в конкретни икономически сектори, данък върху ваучерите, повишаване на данъчните оценки на недвижимите имоти, акцизите за тютюневи изделия и други. Ганев добави, че „Възраждане“ би подкрепило данък свръхпечалба, но разкритикува управляващите че не са предвидили мерки, че банки и телекоми няма да вдигнат таксите си в резултат на това. Той добави, че „Възраждане“ ще подкрепи отделни добри социални политики в бюджета на второ гласуване, но кардинално не одобрява проектобюджета.

Заместник-министърът на финансите Людмила Петкова заяви, че ако твърденията за повишаване на данъчноосигурителата тежест от страна на опозицията са верни, то би следвало да има и повишаването на данъчноосигурителните приходи. Тя подчерта, че се увеличават акцизи върху тютюневите изделия и данъците за хазарта, докато се предоставят облекчения за работещи семейства с деца.

Гълъб Донев посочи, че всички държави, които са били в процедура по прекомерен дефицит, са минали през същращения на социални разходи – нещо което българското правителството не прави, а търси други мерки, така че гражданите да могат да понесат по-леко консолидацията в публичните финанси. 25 млн. евро са заделени за изграждане на детски градини през 2027 г., допълни Донев в отговор на Венко Сабрутев от „Продължаваме промяната".

Investor.bg

√ По-високите осигурителни доходи за 2027 г. бяха одобрени от комисия на първо четене

Проектът за Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2027 г. бе одобрен на първо гласуване от Комисията по бюджет и финанси към парламента. „За“ гласуваха 12 депутати, „против“ – 2, „въздържал се“ – 9.

Проектозаконът беше представен от министъра на труда и социалната политика Наталия Ефремова, която каза, че с него се предлага пакет от мерки, които ще доведат до значителен ръст на социално-осигурителните плащания, част от които не са актуализирани последните години. Тези мерки ще доведат до социалната закрила на всички съществуващи групи осигурени лица, както и на пенсионерите, допълни министър Ефремова.

Със законопроекта се предлага средният размер на пенсията през 2027 г. да достигне 587,70 евро, което представлява увеличение с 8% спрямо тази година, предвижда законопроектът.

От 1 юли всички пенсии, отпуснати до края на 2026 г., ще бъдат осъвременени по т.нар. „швейцарско правило“ с между 7 и 8 на сто. Със същия процент ще се увеличат максималната пенсия, социалната пенсия за старост и добавките към нея. Минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст при пълен осигурителен стаж ще стане 374,62 евро.

От 1 януари 2027 г. обезщетението за отглеждане на дете до двегодишна възраст, както и това за отглеждане на дете до осемгодишна възраст от бащата или осиновителя, се увеличава от 398,81 евро на 450 евро.

Повишават се и обезщетенията при неизползване на отпуските за бременност и раждане, осиновяване на дете до петгодишна възраст и отглеждане на дете до двегодишна възраст. Те ще нараснат от 50 на 75 на сто от обезщетението, получавано по време на съответния отпуск.

Минималното дневно обезщетение за безработица се увеличава от 9,21 на 13 евро, а максималното – от 54,78 на 60,76 евро. Еднократната помощ при смърт на осигурено лице се повишава от 276,10 на 660 евро.

Променят се и условията за пенсиониране при трета категория труд. От 1 януари 2027 г. жените ще могат да се пенсионират при навършени 62 години и 8 месеца и 37 години осигурителен стаж, а мъжете – при 64 години и 10 месеца възраст и 40 години стаж.

Минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се увеличава на 660 евро, а максималният осигурителен доход за всички осигурени лица – на 2400 евро. Минималните осигурителни доходи по основни икономически дейности се актуализират с 6,4 на сто.

За изплащане на пенсии и добавки към тях през 2027 г. са предвидени 14,668 млрд. евро, или с 1,164 млрд. евро (8,6 на сто) повече спрямо бюджета за 2026 г. Сумата представлява 10,4 на сто от прогнозния брутен вътрешен продукт на страната. Целият бюджет е 16,53 млрд. евро.

Любомир Дацов, член на Фискалния съвет на България, каза, че българската система за социалните услуги е добра. По думите му от гледна точка на ефективност тя е на нивото на европейските системи. Според Дацов по отношение на Фонд „Пенсии“ остават старите проблеми, като основният проблем с устойчивостта на системата в дългосрочен план е структурата на населението и застаряването. Той изрази мнение, че без да се вземе политическо решение за развитие на втория стълб, няма как да се осигури нормално плащане на пенсии в бъдеще.

Изпълнителният заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов информира, че се въздържат от подкрепа на законопроекта. По думите му времето за разговори за реформа на пенсионната система не просто е сега, а е закъсняло. От АИКБ апелират за изваждане на социалните плащания от пенсионната система. Според АИКБ трябва да се преразгледа швейцарското правило, като се даде приоритет само на компенсиране на инфлацията – по-голямо увеличение да имат само тези, които имат нужда от него. Иванов отбеляза, че подкрепят заявката за реформи в ТЕЛК, НЕЛК и системата за отпускане на инвалидни пенсии.

24 часа

√ По-високи пенсии и детски, но ще плащаме и по-високи осигуровки

990 млн. евро ще се съберат повече от осигуровки

По-високи пенсии, детски, майчинство и помощи ще има през 2027 г. За сметка на това са предвидени и по-високи осигуровки. От 1 януари минималната заплата ще е 660 евро. Това е ръст с 6,4%, като с този процент ще се вдигнат и всички минимални прагове. Максималният осигурителен доход пък ще се вдигне на 2300 евро.

Държавните служители пък ще плащат вноските си като всички работещи в съотношение 40 на 60., но ще се увеличат заплатите им.
Майчинството се увеличава от 398 евро на 450 евро през втората година. Ако се върне по-рано на работа тя ще получава 75% от тази сума.
Приходите от осигурителни вноски в Държавното обществено осигуряване ще се увеличат с 990 млн. евро , каза социалният министър Наталия Ефремова в комисията по бюджет и финанси. Тя гледа на първо четене проекта на Държавното обществено осигуряване за 2027 г.
Бюджетът на ДОО възлиза на над 16,5 млрд. евро, което е с над 1,240 млрд. евро повече. Предвиден е ръст на пенсиите по „швейцарското правило", които ще се увеличат с между 7 и 8% от 1 юли 2027 г. „Минималната пенсия ще достигне 374 евро, като увеличаваме и тавана на пенсиите, който ще бъде 1875 евро", каза министър Ефремова. Средната пенсия ще достигне 587 евро.
Ръст е предвиден и на дневното минимално и максимално обезщетение за безработица, които нарастват съответно от 9 на 13 евро и от 54 на 60 евро.
В Учителския пенсионен фонд вноските са изцяло за сметка на работодателя и вноските се управляват консервативно, допълни управителят на НОИ Весела Караиванова-Начева.
Старите проблеми във Фонд "Пенсии" остават. Добрата нова е, че приходите растат, но това е заради ръста на осигуровките, каза пък Любомир Дацов от Фискалния съвет. Остават и основните проблеми със застаряването на населението. И припомни, че през последните 10 години минималната пенсия се е увеличавала изпреварващо и сега хората с минималните пенсии са над 45%. И обърна внимание, че трябва да се развива втория стълб.
В България има 2,9 млн. осигурени лица и над 2 млн. пенсионери. Това съотношение е 1,41 и то ще се влошава. През следващите години 100 пенсионери ще се заместват от 65 работещи, отбеляза **Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциация на индустриалния капитал в. България (АИКБ).**

Mediapool

√ 5.7 млрд. евро за здравеопазване, но без промяна в модела
Проектобюджетът на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), който предвижда догодина здравният фонд да разпределя близо 5.7 млрд. евро, беше приет на първо четене във вторник от парламентарната бюджетна комисия. Дебатът премина с критики от опозицията и работодателските организации, че бюджетът запазва досегашния модел на финансиране на здравната система, в който основният ресурс отива за болнична помощ и лекарства, вместо да се пренасочва към профилактика и извънболнично лечение.
Здравният министър Катя Ивкова защити проекта с аргумента, че средствата за профилактика в различните пера на бюджета нарастват с над 20%, докато увеличението за болнична помощ е 9%. По думите ѝ това показва ясно намерение за промяна на акцента в здравната политика. Тя обаче отбеляза, че болничното лечение също не може да остане без необходимото финансиране и че в проекта е намерен добър баланс.
Работодателите и част от опозицията оспориха тази оценка, като посочиха, че въпреки заявения приоритет на профилактиката структурата на разходите остава почти непроменена, а липсват и конкретни мерки за ограничаване на ненужните хоспитализации и високото доплащане от пациентите.
70% от бюджета е за болници и лекарства
Най-голямото перо в бюджета на НЗОК за 2027 г. отново е болничната помощ с финансиране от 2.531 млрд евро, или ръст от 8.1% спрямо тази година. В рамките на болничния бюджет са предвидени 81 млн. евро за амбулаторни процедури, чрез които се цели част от дейностите да бъдат изведени от болничната в извънболничната помощ.
За лекарствени продукти са заложени 1.454 млрд. евро, което е увеличение с 9% спрямо тази година.
При средствата за извънболнична помощ разпределението е следното:

- **372 млн. евро** за първична извънболнична медицинска помощ – ръст от 7.6%;
- **384 млн. евро** за специализирана извънболнична помощ – ръст от 9.3%;
- **248 млн. евро** за дентална помощ – ръст от 7.6%;
- **176 млн. евро** за медикодиагностични дейности – ръст от 5%.

Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) заяви, че организацията се въздържа от подкрепа на проектобюджета, тъй като смята, че структурата му е грешна и акцентът трябва да е върху превенцията и профилактиката.

Лидерът на "Продължаваме промяната" Асен Василев разкритикува управляващите, че не предвиждат увеличение на възнагражденията на всички медицински специалисти, а само подкрепа за специализиращите.

В отговор здравният министър Катя Ивкова посочи, че са предвидени 30 млн. евро за стипендии на всички специализанти, включително лекари и медицински сестри. Средствата ще бъдат изплащани по национална програма, която се разработва паралелно с бюджетната процедура.

Василев обаче възрази, че това не гарантира увеличение на минималните възнаграждения в системата, и обяви, че "Продължаваме промяната" няма да подкрепи проектобюджета.

Ивкова отговори, че в условията на пазарна икономика държавата не може да определя конкретните заплати, които работодателите в здравеопазването да изплащат на служителите си. Възможно е обаче да се договарят минимални нива на възнагражденията чрез колективен трудов договор.

Сред критиките към бюджета беше и липсата на напредък по част от обещаните законодателни промени, включително задължаването на частните болници, които използват публичен ресурс, да провеждат обществени поръчки.

Здравният министър Катя Ивкова заяви, че има внесен законопроект от "Прогресивна България" още през лятото и че процедурата по приемането му е в ход. По думите ѝ промените би трябвало да бъдат приети до края на годината.

Споделяне

Vesti.bg

√ Бюджетната комисия одобри на първо четене Бюджет 2027

Проектът за Закон за държавния бюджет за 2027 година бе одобрен на първо гласуване от Комисията по бюджет и финанси към парламента с 12 гласа „за“ и 10 гласа „против“.

По думите на вицепремиера и финансов министър Гълъб Донев, проектобюджетът за 2027 година дава нова посока на възстановяване на публичните финанси по пътя на устойчивостта.

„С него поставяме началото на изпълнение на нашите приоритети, насочени към подкрепа за икономическия растеж, за доходите на работещите и пенсионерите, семействата и уязвимите групи“, каза той.

Донев посочи, че с бюджетът се осигурява ресурс за инвестиции, с който ще се изгражда и модернизира публична инфраструктура, като за да се гарантира изпълнението на тези цели, са предвидени мерки за подобряване на събираемостта на приходите, предотвратяване на възможностите за укриване и невнасяне на данъци и осигурителни вноски и намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите.

Бюджетът предвижда дефицитът по консолидираната фискална програма (КФП) да се свие до 3,5 на сто от брутния вътрешен продукт (БВП) през 2027 година, докато на начислена основа се очаква дефицит от 4,2 на сто. Максималният размер на новия дълг догодина се предлага да бъде 8,6 млрд. евро. В края на 2027 г. общият държавен дълг се очаква да възлиза на 44,3 млрд. евро или 31,4 на сто от БВП.

Проектобюджетът е изготвен при прогнозиран икономически растеж за следващата година от 2,5 на сто и средногодишната инфлация от 4 на сто.

Приходната политика включва промени в данъчното законодателство. Предвижда се данъчните загуби да могат да се пренасят в следващите 10 години до пълното им изчерпване, като за една година приспадането няма да надвишава 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат. Въвежда се ускорена данъчна амортизация (данъчно облекчение по Закона за корпоративното подоходно облагане - бел.ред.) за технологии с изкуствен интелект, високопроизводителни компютри и сървърна инфраструктура за периода 2027-2029 г.

Максималният размер на ваучерите за храна се увеличава до 200 евро, като ваучерите до 102,26 евро остават необлагаеми. Годишната квота за тях нараства до 1,5 млрд. евро. Предвижда се и еднократен данък върху свръхпечалбата за определени икономически сектори за финансовата 2027 г.

Увеличават се данъчните облекчения за деца – до 5000 евро за едно дете, 10 000 евро за две и 15 000 евро за три и повече деца. За дете с увреждане облекчението става 12 000 евро. Въвежда се и ново облекчение за разходи за здравни, образователни и спортни дейности на деца – до 2000 евро за едно дете, 4000 евро за две и 6000 евро за три и повече деца.

Други промени са увеличението на алтернативния данък за игралното оборудване, въвеждането на акциз при първа регистрация или внос на автомобили с двигател с вътрешно горене с мощност поне 250 kW, както и задължително електронно фактуриране за местни доставки. Прагът за задължителна регистрация по ДДС се повишава от 60 000 евро през 2027 г. на 70 000 евро през 2028 г. и 75 000 евро през 2029 г. Предвижда се и поетапно увеличение на базисните данъчни стойности за недвижимите имоти с по 30 на сто, 35 на сто и 35 на сто през трите години. Продължава увеличението на акцизите за тютюневите изделия.

По отношение на разходите има оптимизация на публичните средства. Предвижда се целогодишно прилагане на намалението с 10 на сто на разходите за заплати и възнаграждения, въведено от 1 септември 2026 г., с изключения за делегираните държавни дейности, Министерството на отбраната, сектор „Сигурност“ и лечебните заведения. За МВР и силовите ведомства се предвижда намаление на разходите за персонал с до 10 на сто. Субсидията за политическите партии остава 3 евро за действителен глас.

Същевременно от 1 януари 2027 г. се предвижда увеличение с 5 на сто на разходите за персонал на първостепенните бюджетни разпоредители, без изборните длъжности и заетите в отбраната и сигурността. За увеличение със 7,5 на сто на възнагражденията на педагогическите специалисти са предвидени 170,5 млн. евро.

За осъвременяване на пенсиите по швейцарското правило от 1 юли 2027 г. са предвидени 552,6 млн. евро. Предвидени са 72,5 млн. евро за увеличаване на девет от дванадесетте вида семейни помощи и повишаване с 35 евро на доходните критерии за достъп до тях. Други 114,3 млн. евро са предназначени за по-високи социални плащания във връзка с новата линия на бедност от 443 евро.

Обезщетението за отглеждане на дете до двегодишна възраст се увеличава от 398,81 евро на 450 евро, а минималното дневно обезщетение за безработица – от 9,21 евро на 13 евро. Допълнителни 493 млн. евро са предвидени за здравноосигурителни плащания, а 634,9 млн. евро – за компенсации по програмите за временно облекчение на цените на електроенергията.

Капиталовите разходи за 2027 г. са в размер на 6,0186 млрд. евро, от които 3,6284 млрд. евро са с национално, а 2,3902 млрд. евро – с европейско финансиране. За общинската инвестиционна програма са разчетени 600 млн. евро.

Разходите за отбрана са планирани на 2,23 на сто от БВП през 2027 г., като се предвижда да достигат 2,55 на сто през 2029 г.

Председателят на бюджетната комисия Константин Проданов от „Прогресивна България“ констатира отсъствието на представител на Българската народна банка на заседанието. Той посочи, че отсъствието е поради служебни ангажименти, изразявайки позиция, че въпреки това е трябвало да бъдат положени усилия за изпращане на представител на банката.

Любомир Дацов, член на Фискалния съвет, изрази становището на институцията относно предложения проектобюджет. По думите му Фискалният съвет смята, че през 2028 година ще има значително забавяне на стопанската активност, като очакват ръст на БВП от около 1,5 на сто, което се различава с очакванията на финансовото министерство.

Дацов отбеляза, че фискалната консолидация е направена на база повишаване на приходите и намаляване на капиталовите разходи, което не отговаря на твърдението, че се стимулира икономическия растеж в бъдеще, защото почти няма мерки в разходната част на текущите разходи.

„Подкрепяме внесения бюджет, посоката и стъпка за намаляване на дефицита е правилна, но бихме окуражили Министерството на финансите да намерят по-голям резерв особено за 2027 година – нашата препоръка е за 1 на сто от БВП допълнително намаляване на разходите за следващата година, за да могат да бъде гарантирано изпълнението на критериите за свръхдефицита“, каза Дацов.

Добрин Иванов, изпълнителен заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) посочи, че организацията принципно подкрепя проектобюджета, като една от причините за това са усилията за консолидация. По думите му обаче, има понижение на разходите е с 3,9 процентни пункта, но 2,9 пр. пункта оттях се дължат на намаленото европейско финансиране за капиталови разходи, свързани с Плана за възстановяване и устойчивост, което означава, че само с 1 пр. пункт намаляват държавно финансираните разходи.

По време на дебата Мартин Димитров от „Демократична България“ заяви, че има обещания за консолидация, които обаче не се изпълняват. В проектобюджета са предвидени 1 млрд. евро допълнителни ангажименти на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), каза той, призовавайки управляващите да предоставят списък за какво точно са тези средства.

Председателят на комисията Константин Проданов от „Прогресивна България“ отвърна, че трябва да се прави разлика между разходи и ангажимент за разходи. По думите му, ангажимент за разходи е нещо, което е предвидено по Закона за

публичните финанси, давайки пример, че за настоящата година има ангажименти за разходи на МРРБ в общ размер за около 3,3 млрд. евро, от които към края на септември има реално извършени разходи около 140 млн. евро.

„Аганжиментът за разходи е необходимо да се предвиди в бюджета за да може когато се планират нови проекти, които предстоят да започнат, които имат дейности свързани с проектиране, подготовка и тн, те трябва да бъдат предвидени като разход в бюджета за годината, в която е предвидено да започнат“, каза Проданов.

Той посочи, че този 1 млрд. евро е свързан основно с първите стъпки проектиране и довършването на връзката между Софийския околовръстен път и магистрала „Струма“. По-късно в дебата и министърът на финансите Гълъб Донев потвърди думите на Проданов, като изброи още няколко инфраструктурни проекта, попадащи в обхвата на ангажиментите за разходи.

Асен Василев от „Продължаваме промяната“ определи проектобюджета като „катастрофа“. По думите му, управляващите са предвидили по-ниски средства за инвестиции, очаквайки работодателите да компенсират тази разлика, докато същевременно им налагат глоби и схвръхоблагане. Според Василев бюджетът залага нереалистичен ръст на потреблението, при много нисък ръст на доходите. „Вие сте предвидили хипотези, които са неизпълними в реалния живот“, каза Василев.

Бившият финансов министър Теменужка Петкова заяви, че ГЕРБ-СДС няма да подкрепи проектобюджет, който залага на увеличаване на данъците, обедняване на гражданите, генериране на дефицит и поемане на нов държавен дълг.

Атидже Алиева-Вели от ДПС отбеляза, че бюджетът не е за икономически растеж и инвестиции, а единствено финансира държавните разходи. Тя подчерта, че административната реформа не означава автоматично рязане на разходи и замразяване на доходи на държавни служителите. Алиева-Вели добави, че правителството не може да прехвърля държавни политики на общинските бюджети, без да е осигурило необходимото финансиране за тях.

Цончо Ганев от „Възраждане“ заяви, че промяната на механизма за определяне на минималната работна заплата води до ощетяване на 34 на сто от гражданите в България, по данни на Националната агенция за приходите. Ганев заяви, че управляващите оставят 1,3 млн. пенсионери под линията на бедността. Той обвини управляващите, че повишават данъците, като вдигат максималния и минималния осигурителен праг, както и минималните прагове в конкретни икономически сектори, данък върху ваучерите, повишаване на данъчните оценки на недвижимите имоти, акцизите за тютюневи изделия и други. Ганев добави, че „Възраждане“ би подкрепило данък свръхпечалба, но разкритикува управляващите че не са предвидили мерки, че банки и телекоми няма да вдигнат таксите си в резултат на това. Той добави, че „Възраждане“ ще подкрепи отделни добри социални политики в бюджета на второ гласуване, но кардинално не одобрява проектобюджета.

Заместник-министърът на финансите Людмила Петкова заяви, че ако твърденията за повишаване на данъчноосигурителата тежест от страна на опозицията са верни, то би следвало да има и повишаването на данъчноосигурителните приходи. Тя подчерта, че се увеличават акцизи върху тютюневите изделия, докато се предоставят облекчения за работещи семейства с деца.

Гълъб Донев посочи, че всички държави, които са били в процедура по прекомерен дефицит, са минали през същращения на социални разходи – нещо което българското правителството не прави, а търси други мерки, така че гражданите да могат да понесат по-леко консолидацията в публичните финанси. 25 млн. евро са заделени за изграждане на детски градини през 2027 г., допълни Донев в отговор на Венко Сабрутев от „Продължаваме промяната".

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

√ Бюджет 2027 година влиза в комисиите в парламента на първо четене

Комисиите в НС ще обсъдят на първо четене държавния бюджет за 2027 г. Вчера план-сметката за догодина беше приета от ресорната комисия. Бюджет 2027 ще бъде гласуван на първо четене в пленарна зала следващата седмица.

План-сметката е изчислена при дефицит от 4,9 милиарда евро, което прави 3,5 на сто на касова основа като отношение от БВП. Предвижда се нов дълг от 8,6 милиарда евро. Проектобюджетът е изготвен при прогнозиран икономически растеж за следващата година от 2,5 на сто и средногодишната инфлация от 4 на сто.

По време на обсъждането в бюджетната комисия от Фискалния съвет отправиха критики, че бюджетът не съкращава разходите ефективно. Критики срещу въвеждането на данък свръхпечалба очаквано дойдоха от бизнеса. А синдикатите възразиха срещу малкото увеличение на заплатите в публичния сектор.

√ Кабинетът обсъжда трансфери към общините и допълнителни разходи за министерствата

А на редовното си заседание днес правителството ще приеме Доклад за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на консолидираната фискална програма за 9-месечието на 2026 г.

В дневния ред е и одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините, както и на допълнителни разходи по бюджетите на няколко министерства.

Министрите ще одобрят и проект на Протокол за допълнение на Споразумението между правителството на Република България и правителството на РСМ за подготовката, изграждането и експлоатацията на трансгранично железопътно тунелно съоръжение, подписано на 6 ноември 2025 г. и което е в сила от 4 март тази година.

БНР

√ Банковият гигант UBS обмисля да напусне Швейцария заради нови капиталови правила

Швейцарската банкова група "Ю Би Ес" (UBS) обмисля евентуално преместване на централата си в чужбина, след като изискването за 90% капиталово покритие на чуждестранните ѝ звена ограничава печалбите и обратното изкупуване на акции. Противопоставянето на строгите регулации, въведени след придобиването на "Креди Сюис" (Credit Suisse), може да доведе до промяна в стратегията на кредитора и той да преосмисли бъдещето си в страната. UBS се готви да представи вариантите си за действие през февруари, включително евентуално преместване на централата в чужбина, съобщава Ройтерс.

Повече от две години институцията се противопоставя на по-строгите правила на правителството, въведени след спасяването и придобиването на конкурента "Креди Сюис" през 2023 г. Новите правила представляват неуспех за главния изпълнителен директор на банката Серджо Ермоти, който миналия месец заяви, че диалогът с депутатите ще продължи с надеждата да се избегне прекомерното натоварване на най-големия кредитор в Швейцария.

Очаква се обаче парламентът да одобри окончателно регулациите още през декември, а банката вече вижда силно ограничени възможности за маневриране. В центъра на спора е първоначалното изискване банката да покрива 100 процента от стойността на чуждестранните си дъщерни дружества с капитал от първи ред – праг, който горната камара на парламента смекчи до 90 процента. Дори това равнище обаче ще принуди институцията да задържа по-голяма част от печалбата си и ще свие средствата за обратно изкупуване на книжа.

Ръководството на "Ю Би Ес" вече подготвя стратегия за работа при новите ограничения, като разглежда и придобиването на по-малки финансови компании в САЩ. От своя страна финансовият министър Карин Келер-Зутер определи като малко вероятна заплахата банката да напусне Швейцария, а анализ на ведомството показва, че преместването в САЩ би срещнало сериозни регулаторни пречки.

√ Италия може да бъде извадена от процедурата за прекомерен дефицит през 2027 г.

Италия може да бъде извадена от дисциплинарната процедура на ЕК за държави с прекомерен бюджетен дефицит през следващата година, ако дефицитът ѝ за 2026 г. остане под 3% от брутния вътрешен продукт (БВП), както е планирано. Това заяви във вторник европейският комисар по икономиката Валдис Домбровскис, цитиран от Ройтерс.

Прекратяването на тази процедура за Италия е дългосрочна цел на министъра на икономиката Джанкарло Джорджети. Това би затвърдило усилията на Рим за фискална консолидация преди общите избори, предвидени за 2027 г., отбелязва агенцията.

Европейската комисия обаче прогнозира, че през тази година Италия е на път да измести Гърция като страната с най-високо съотношение на държавния дълг към БВП в еврозоната.

Според прогнозите на ЕК, бюджетният дефицит на Италия през тази година ще бъде 2,9% от БВП, като за първи път от 2019 г. насам той ще влезе в рамките на определяния лимит от 3 на сто. Очаква се през 2027 г. дефицитът да нарасне до 3,5%, след което леко да спадне до 3,2% през 2028 г.

Увеличението на дефицита през следващите две години спрямо 2026 г. – което като цяло съответства на бюджетните цели, заложени от италианското правителство през октомври, се дължи на това, че Рим се възползва от т.нар. "клауза за дерогация" (изключение от бюджетните правила на ЕС). Тя позволява по-високи разходи в сферата на отбраната и енергетиката.

"Ако данните за 2026 г. потвърдят бюджетен дефицит под 3% от БВП, ние ще направим оценка на дефицитите за 2027 и 2028 г., за да установим дали превишението над 3% се обяснява изцяло с използването на тази фискална гъвкавост. Ако случаят е такъв, бихме могли да прекратим процедурата при прекомерен дефицит през следващата пролет", заяви Домбровскис пред журналисти в Брюксел.

Италия настояваше Европейската комисия да оцени фискалните ѝ перспективи, без да отчита въздействието на въпросната клауза върху динамиката на дефицита – подход, който доскоро нямаше ясна подкрепа.

Домбровскис също така призова държавите членки да водят разумна фискална политика и да спазват европейските правила.

Investor.bg

√ БФБ ще изплати междинен дивидент за полугодието от 0,23 евро на акция

Българската фондова борса (БФБ) ще изплати междинен дивидент от печалбата за първата половина на 2026 г.

Операторът свиква извънредно общо събрание на акционерите на 22 декември 2026 г. в София. Поканата и материалите за заседанието са публикувани чрез сайта x3news.com.

Предложението за изплащане на междинен дивидент и провеждането на извънредно общо събрание, на което акционерите да гласуват финансовия отчет за първата половина на годината и самия дивидент, е одобрено от съвета на директорите на борсата на заседание, проведено още на 26 октомври.

За полугодието дружеството реализира нетна печалба в размер на над 5,8 млн. евро. От тях се предвижда като дивидент на акционерите да бъдат разпределени малко над 3 млн. евро, или по 0,23 евро на акция бруто.

Паричните средства и паричните еквиваленти на БФБ за полугодието възлизат на 2,163 млн. евро.

Право да получат дивидент ще имат лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери на 14-ия ден след деня на общото събрание.

В последната година акциите на БФБ поскъпват с над 55%, а пазарната капитализация на дружеството достига малко над 99,5 млн. евро.

√ Чистата енергия спечели битката, но сега идва трудната част

Понякога промяната се случва толкова бързо, че забравяш да се поздравиш за успеха. Вземете например прехода на световните електропреносни мрежи от изкопаеми горива към чиста енергия. Изборът на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) „ще изисква поколения постоянство“ и ще бъде по-труден от предишните преходи, свързани с дърва, въглища, петрол и газ, които отнемат половин век или повече, пише енергийният икономист Вацлав Смил през 2014 г.

Разходите за намаляване на емисиите с помощта на съществуващите технологии биха били повече от „астрономически“, предупреждава на следващата година Бил Гейтс, цитиран от Bloomberg.

На практика разрешихме най-голямата част от проблема от десетилетие. Миналата година чистата енергия е генерирала приблизително толкова електроенергия, колкото целият свят е консумирал до 1996 г. Около половината е осигурена от вятърна и слънчева енергия.

След като настоящият цикъл от вятърни и соларни проекти бъде завършен през следващите две до три години, Великобритания и Европейският съюз (ЕС) вероятно ще се присъединят към доминираните от водноелектрическата енергия Бразилия и Канада като пазари, където около 80% от електроенергията идва от източници, които не отделят емисии.

Австралия изглежда е напът да се присъедини към тях около 2030 г., а Турция и Пакистан може да достигнат същата граница около 2035 г. Дори Китай, най-големият замърсител в света, може да ги настигне - делът на въглищата спада под 50% от производството в страната през първата половина на тази година, а скорошно проучване изчислява, че чистата енергия в Китай може да достигне 80% през 2035 г., ако ВЕИ бъдат изградени приблизително в съответствие с настоящите цели.

Докато в турския град Анталия тече климатичната конференция на ООН, известна като COP31, тези важни събития би трябвало да доведат до тържествуване, но и до преосмисляне. Декарбонизацията на световните мрежи ще се окаже лесната част от енергийния преход. Превръщането на това електричество в стандартния начин за захранване на всичко останало в нашите съвременни индустриални общества ще бъде по-трудно.

Удивително е какво е постигнато вече. Голямата енергийна битка от предишните две десетилетия е решена в полза на прехода. Около 82% от увеличението на производството на електроенергия от 2021 г. насам е без емисии.

По всеки възможен показател за разходите, чистата енергия вече е по-евтина в по-голямата част от планетата. В Саудитска Арабия десетки гигавата слънчеви проекти вече имат договори за продажба на електроенергия на невиждани досега ниски цени. Индия, за която се очаква да отчете най-голямото увеличение на емисиите през следващото десетилетие, вече може да осигури енергия от соларни и вятърни мощности, по-евтина от тази на въглищата.

Изграждането на чисто нови соларни и вятърни паркове, оборудвани със стационарни батерии, е по-евтино в много азиатски и европейски страни, отколкото експлоатацията на съществуваща, напълно амортизирана газова централа.

Въглищата се развиват в същата посока на много места.

В Турция ВЕИ паднаха под оперативните разходи на производителите на въглища през 2023 г.

Този успех обаче поражда цял набор от нови проблеми. Една от причините много от най-агресивните декарбонизатори в ЕС и Великобритания да изпитват такова безпокойство около своите електроенергийни системи в момента е, че те се сблъскват с версия на Закона на Парето, според който 80% от резултатите са свързани с 20% от причините.

Декарбонизацията на последните 20% от производството ще бъде много по-трудна от премахването на изкопаемите горива от първите 80%.

Това изисква преосмисляне на това къде се намираме в енергийния преход. Електропреносните мрежи имат най-голям дял по отношение на въглеродното замърсяване, но все още съставляват само около една четвърт от всички емисии. В резултат на това приоритетът за следващото десетилетие трябва да бъде различен от този на предишното.

Вместо да се концентрират върху извличането на последните тонове въглерод от електроенергията, правителствата трябва да направят чистата енергия достатъчно евтина, за да изместят изкопаемите горива от всичко останало - по-специално електрическите автомобили и камиони, отоплителните системи за домове и производството на храни и хартия.

Самото електричество сега е едно от най-големите препятствия на този фронт. В много страни експериментите със зелена политика от началото на века доведоха до купчина наследени такси върху сметките на домакинствата и промишлеността, което направи електричеството парадоксално скъпо за потребителите, въпреки че е евтино за производство. Най-зеленият сектор на повечето европейски индустрии, електропреносната мрежа, е този, който плаща най-високите цени на въглеродните емисии.

Решаването на тези проблеми е от съществено значение – не на последно място, защото се нуждаем от по-евтина електроенергия от мрежата, ако искаме да си върши работата. Това ще изисква от нас да заменим двигателите на превозните средства, работещи с изкопаеми горива, газовите котли и въглищните пещи, с електрически двигатели и термопомпи.

Изграждането на чисти енергийни мрежи трябваше да отнеме поколения. Ние го правим за по-малко от едно. Сега идва по-трудната задача: всичко останало да работи на електричество.

Мениджър

√ Агенцията по заетостта: 5,60% е безработицата през октомври

Към края на октомври равнището на **регистрираната безработица е 5,60%**,а броят на регистрираните безработни е 158 751 души, показват данните на Агенцията по заетостта.

През октомври 13 085 безработни са **започнали работа с посредничеството на бюрата по труда.** Най-много свободни позиции са обявени в преработващата промишленост, държавното управление, образованието, търговията и ремонта на автомобили.

Работодателите са заявили 9213 **свободни позиции на първичния пазар на труда.** Търсене на кадри има и в хотелиерството и ресторантьорството, административните и спомагателните дейности, транспорта, складирането и пощите, хуманното здравеопазване и социалната работа.

Общо 13 789 души са получили подкрепа от Агенцията за намиране на работа, професионално развитие или промяна на работното място. Освен започналите работа безработни, съдействие за професионалната си реализация са получили и 704 заети, учащи и пенсионери.

През месеца над 6800 икономически неактивни лица са мотивирани да предприемат **стъпки към включване на пазара на труда.** За достигането до хората извън заетостта и регистрираната безработица Агенцията работи и чрез ромски медиатори, които подпомагат връзката им с бюрата по труда.

По програми и мерки за субсидирана заетост работа са започнали 1847 души от уязвими групи – хора с увреждания, младежи без професионален опит, лица над 55-годишна възраст и продължително безработни. От тях 548 са включени в проекти по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021–2027, съфинансирана от Европейския социален фонд плюс.

Сред най-търсените професии през октомври са персонал, полагащ грижи за хора; работници по събиране на отпадъци; оператори на стационарни машини и съоръжения; работници в добивната и преработващата промишленост, строителството и транспорта; продавачи; водачи на моторни превозни средства; металурзи, машиностроители и сродни на тях работници и занаятчии. Работодателите търсят също стопански и административни специалисти, преподаватели, служители в сферата на персоналните услуги, чистачи и помощници, монтажници и други.

√ Втори сме в ЕС по дял на хората, живеещи с тежки материални и социални лишения

България запазва второто си място в ЕС по дял на населението в тежки материални и социални лишения през 2025 г., показват данни на Евростат.

Показателят за страната е 15 на сто, като по-назад в негативната класация е само Румъния с 16,8 на сто. Преди нас в подреждането е Гърция с 14,9 на сто.

Страната ни е на втора позиция и през предходните две години (2024 и 2023 г.), въпреки че делът на хората в тежки материални и социални лишения намалява от 18 на сто през 2023 г. до 16,6 на сто през 2024 година.

В ЕС този дял е 6,3 на сто през 2025 г. спрямо 6,4 на сто година по-рано. Най-ниски са стойностите в Словения (1,9 на сто), Хърватия и Полша (по 2 на сто), предава БТА.

Въпреки високото равнище показателят в България намалява за трета поредна година – от 18 на сто през 2023 г. до 16,6 на сто през 2024 г. и 15 на сто през 2025 г. Така за две години спадът е 3 процентни пункта. За сравнение, средният дял за ЕС намалява от 6,8 на сто през 2023 г. до 6,4 на сто през 2024 г. и 6,3 на сто през 2025 година. Въпреки подобрението показателят за България остава близо 2,4 пъти над средното равнище за Съюза.

Жените (6,6 на сто) са регистрирали малко по-висок дял на тежки материални и социални лишения от мъжете (6 на сто) в ЕС. По-високият показател при жените се наблюдава във всички възрастови групи с изключение на хората под 18 години, при които делът при мъжете (8 на сто) е бил по-висок от този при жените (7,7 на сто).

Сред хората на възраст от 18 до 64 години общият дял е 6,3 на сто, като при жените (6,7 на сто) той е по-висок, отколкото при мъжете (5,9 на сто). При хората на 65 и повече години делът на тежки материални и социални лишения е най-нисък – 4,9 на сто. И в тази възрастова група показателят при мъжете (4,1 на сто) е по-нисък от този при жените (5,5 на сто).

В България най-висок е делът на хората в тежки материални и социални лишения сред населението на 65 и повече години – 18,8 на сто. При децата под 18 години показателят е 16,3 на сто, а при хората на възраст от 18 до 64 години – 13 на сто. При жените общият дял е 15,8 на сто спрямо 14 на сто при мъжете. Разликата е особено отчетлива сред хората на 65 и повече години, където показателят достига 20,6 на сто при жените и 16 на сто при мъжете. При децата под 18 години обаче делът при момчетата (16,8 на сто) е по-висок от този при момичетата (15,8 на сто).

По методологията на Евростат в тежки материални и социални лишения попадат хората, които поради липса на финансови средства не могат да си позволят поне 7 от общо 13 стоки, услуги и дейности, смятани за необходими за нормален жизнен стандарт. Сред тях са възможността да се покриват неочаквани разходи и сметките за жилището без закъснение, то да се поддържа достатъчно топло, да се осигурява хранене с месо, риба или равностоен продукт поне през ден, както и едноседмична почивка годишно. Отчитат се също възможността за ползване на автомобил и подмяна на износени мебели, дрехи и обувки, наличието на интернет, средства за лични нужди и редовни занимания в свободното време, както и възможността за срещи с приятели или роднини поне веднъж месечно.

Business.dir.bg

√ ЕК очаква забавяне на икономическия растеж в България до 2,1% през 2027 г.

Европейската комисия очаква българската икономика да нарасне с 2,7% през 2026 г. и с 2,1% през 2027 г., след отчетен растеж от 3% през 2025 г. В същото време бюджетният дефицит ще достигне 5% от брутния вътрешен продукт (БВП) тази година, а инфлацията ще се задържи на високо равнище от 4,6%. Това показва есенната икономическа прогноза на Комисията, цитирана от БТА.

Според оценката на Брюксел през 2027 г. инфлацията ще се забави до 3,9%, а бюджетният дефицит временно ще се свие до 4% от БВП. През 2028 г. икономическият растеж леко ще се ускори до 2,3%, но дефицитът отново ще се увеличи - до 4,8% от БВП. Държавният дълг ще продължи да нараства и ще достигне 37,7% от БВП през 2028 г. при 29,9% през 2025 г.

Спрямо пролетната си прогноза ЕК повишава очакванията си за растежа през 2026 г. с 0,2 процентни пункта, но намалява оценката за 2027 г. с 0,1 пункта. По-съществена е промяната при инфлацията - прогнозата е завишена с 0,4 пункта за тази година и с 1,3 пункта за следващата. Очакваният бюджетен дефицит за 2026 г. също е увеличен - с 0,9 процентни пункта, докато оценката за 2027 г. е понижена с 0,3 пункта.

Потреблението и инвестициите ще загубят скорост

Икономиката е запазила силен растеж през първата половина на 2026 г., подкрепен основно от частното потребление. Силното вътрешно търсене обаче е довело до увеличен внос, което е ограничило общия растеж, тъй като нетният износ е имал отрицателен принос.

ЕК очаква потреблението на домакинствата да се забави през втората половина на годината. За цялата 2026 г. прогнозата е за ръст от 7,2% след 7,4% през 2025 г. През 2027 г. увеличението ще се свие до 2,4%, а през 2028 г. ще достигне 2,6%.

Основната причина за забавянето ще бъде по-слабият ръст на реалните разполагаеми доходи. Възнагражденията ще нарастват по-умерено както в частния, така и в публичния сектор, докато инфлацията ще продължи да оказва натиск върху покупателната способност.

Публичното потребление също ще се увеличава с по-бавни темпове - с 2,5% през 2026 г., 1,3% през 2027 г. и 1,8% през 2028 г. За сравнение, през 2025 г. ръстът му е бил 6,8%.

При инвестициите Комисията очаква значително отслабване след силния ръст от 15,6% през 2025 г. Бруто образуването на основен капитал ще се увеличи с 2,9% през 2026 г., но през 2027 г. ще намалее с 0,9%. През 2028 г. се очаква възстановяване с ръст от 3,1%.

Според ЕК приключването на Механизма за възстановяване и устойчивост ще ограничи временно публичните инвестиции през 2027 г. В сравнение с пролетната прогноза Комисията вече очаква спад на инвестициите през тази година, вместо предишното предвиждане за увеличение от 0,4%.

Износът ще намалее, а вносът ще продължи да расте

Европейската комисия очаква износът на стоки и услуги от България да се свие с 0,8% през 2026 г. Причините са слабият растеж в туризма и забавянето на продажбите в чужбина на автомобили и други инвестиционни стоки.

Прогнозата предвижда възстановяване на износа през следващите 2 години - с 2,8% през 2027 г. и с 2,9% през 2028 г. Комисията обаче предупреждава за рискове, свързани с производствените вериги в автомобилната индустрия. Това е съществена промяна спрямо пролетната оценка, когато се очакваше износът да нарасне с 2,8% през 2026 г. и с 3,1% през 2027 г.

Вносът ще продължи да расте - с 5,1% през 2026 г., с 1,5% през 2027 г. и с 3,2% през 2028 г. В резултат дефицитът по текущата сметка ще се увеличи от 4,1% от БВП през 2025 г. до 6,9% през 2026 г. След това се очаква постепенно свиване до 6,4% през 2027 г. и 6,2% през 2028 г.

Безработицата остава ниска, но недостигът на работници се запазва

Ръстът на възнагражденията се забави през 2025 г. до 5,8% спрямо 14,1% през 2024 г., когато увеличенията в публичния сектор имаха основен принос за по-високия темп.

ЕК прогнозира заплатите на наетите да нараснат с 6,2% през 2026 г., с 5,5% през 2027 г. и с 5% през 2028 г. По-умереният ръст след тази година ще бъде резултат от по-слабото търсене на работна ръка и по-малкия натиск за увеличение на възнагражденията в частния сектор, както и от по-ограничените повишения в публичния.

Заетостта вече показва признаци на забавяне. За 2026 г. Комисията очаква минимален ръст от 0,1%, а през 2027 и 2028 г. прогнозира спад от 0,2% годишно.

Безработицата обаче ще остане близо до сегашните си ниски нива - 3,4% през 2026 г. и 3,5% през следващите 2 години. Въпреки това недостигът на работна ръка в ключови сектори ще продължи заради намаляващото население в трудоспособна възраст.

Енергията ще задържи инфлацията висока

Средногодишната инфлация, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени, ще се ускори от 3,5% през 2025 г. до 4,6% през 2026 г. ЕК очаква тя да се забави до 3,9% през 2027 г. и до 3,3% през 2028 г.

Комисията свързва по-високата инфлация с поскъпването на енергията вследствие на конфликта в Близкия изток. Според прогнозата енергийните цени ще останат високи и през 2027 г., което ще се отрази не само пряко върху разходите на домакинствата и бизнеса, но и косвено върху цените на услугите и храните.

Инфлацията при услугите ще остане висока през следващата година заради по-скъпата енергия и разходите за труд. При храните се очаква допълнителен натиск от енергийните цени, но високата база за сравнение при непреработените храни от първата половина на 2026 г. ще ограничи годишното поскъпване през 2027 г.

През 2028 г. инфлацията ще бъде повлияна и от въвеждането на новата европейска схема за търговия с емисии за сградите и автомобилния транспорт - ETS2. Според оценката на ЕК тя ще добави 0,7 процентни пункта към инфлацията през тази година чрез по-високите цени на енергията и последващото им отражение върху услугите и храните.

Дефицитът ще достигне 5% от БВП през 2026 г.

Бюджетният дефицит на сектор "Държавно управление" ще нарасне от 4% от БВП през 2025 г. до 5% през 2026 г., прогнозира ЕК. Основните причини са увеличените социални разходи, най-вече за пенсии, и по-високите възнаграждения в публичния сектор. Очаква се да нараснат също инвестициите в общински проекти, субсидиите и разходите за стоки и услуги.

Според Комисията мерките за увеличаване на приходите през 2026 г. имат ограничен ефект и до голяма степен се компенсират от разходите за индексация на заплатите с 5%. Спрямо пролетната прогноза оценката за дефицита през тази година е повишена от 4,1% на 5% от БВП.

През 2027 г. дефицитът временно ще се свие до 4%. Това ще се дължи основно на очакваното увеличение на приходите, включително от планирания едногодишен данък върху извънредните печалби в определени сектори, мерките за повишаване на приходите от ДДС и акцизи и увеличаването на минималния и максималния осигурителен доход.

В същото време предвиденото повишение на прага за регистрация по ДДС и въвеждането на нови данъчни облекчения ще ограничат приходите. Разходите за пенсии ще продължат да нарастват заради автоматичното им осъвременяване, а тези за отбрана ще се увеличат във връзка с планирани доставки на оборудване.

След отпадането на временния данък върху извънредните печалби дефицитът отново ще се увеличи - до 4,8% от БВП през 2028 г. ЕК предупреждава, че без трайни мерки за повишаване на приходите те ще продължат да изостават от ръста на разходите.

Държавният дълг също ще нараства през целия прогнозен период. От 29,9% от БВП през 2025 г. той ще достигне 33% през 2026 г., 35% през 2027 г. и 37,7% през 2028 г. Комисията обяснява тенденцията с продължаващите първични дефицити и увеличаващите се лихвени разходи.

В прогнозата си за 2027 г. Европейската комисия е по-предпазлива от останалите институции. Тя очаква българската икономика да нарасне с 2,1%, докато Министерството на финансите и Българската народна банка залагат на 2,5%, а Международният валутен фонд - на 2,7%.

За 2026 г. оценката на ЕК е за растеж от 2,7%, при 2,6% според МВФ, 2,8% според БНБ и 3% според Министерството на финансите.

Различия има и при прогнозите за инфлацията. Министерството на финансите очаква средногодишно поскъпване от 4,8% през 2026 г. и 4% през 2027 г. Оценката на БНБ за тази година е същата като тази на ЕК - 4,6%, но централната банка прогнозира по-бързо забавяне до 3,1% през 2027 г. МВФ предвижда инфлация от 4,9% през 2026 г. и 4,8% през 2027 г.

При бюджетния дефицит прогнозите на ЕК и Министерството на финансите съвпадат за 2026 г. - 5% от БВП. За 2027 г. правителството залага 4,2% на начислена основа при 4% според Комисията. По-голямо е разминаването за 2028 г.: Министерството на финансите очаква дефицитът да се свие до 3,5% от БВП, докато ЕК прогнозира ново увеличение до 4,8%. Заложените в проектобюджета 3,5% за 2027 г. са на касова основа.
Международната рейтингова агенция "Стандард енд Пуърс" (Standard & Poor's) също очаква по-висок растеж от този в прогнозата на ЕК. В оценката си от 13 ноември агенцията предвижда увеличение на българската икономика с 2,8% през 2026 г. и среден годишен растеж от 2,6% за периода 2027-2029 г.

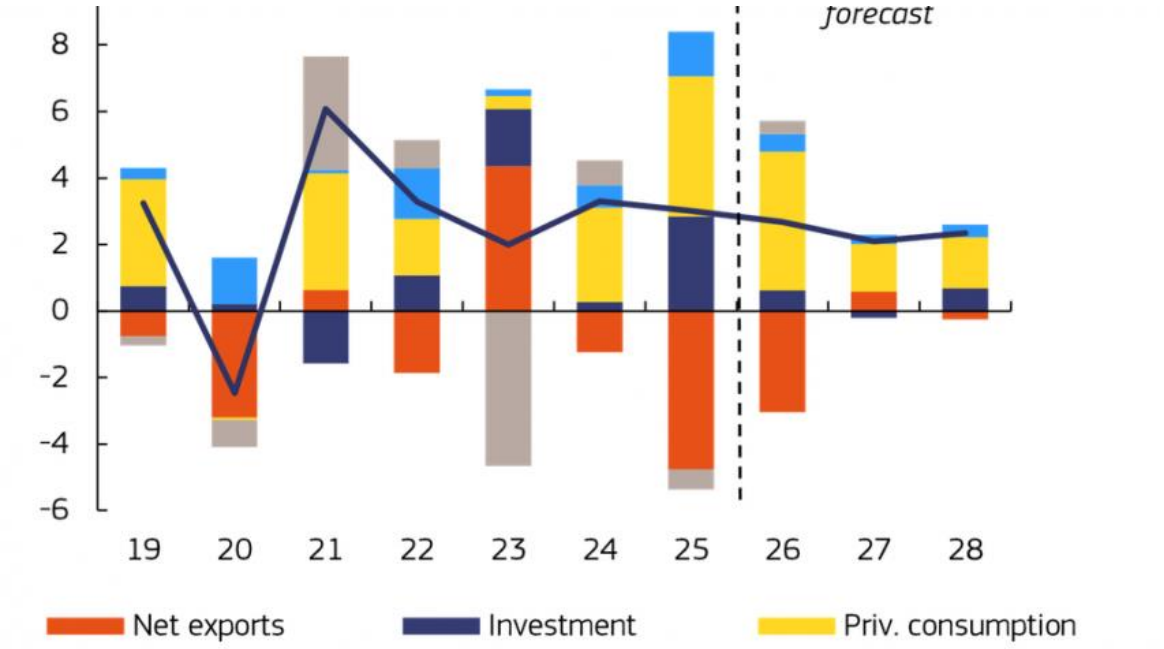
√ Берлин и Париж договарят ключови ръководни постове в ЕЦБ

Германия ще предложи американския икономист Маркус Брунмайер за главен икономист на Европейската централна банка (ЕЦБ). Кандидатурата му може да бъде част от по-широка договореност с Франция за разпределянето на ключовите ръководни позиции в институцията, включително за избора на наследник на президента Кристин Лагард. Това съобщава Франс прес, позовавайки се на информирани източници, пише БТА.
Германският канцлер Фридрих Мерц и финансовият министър Ларс Клингбайл са постигнали съгласие да номинират Брунмайер, професор в Принстънския университет, за представител на Германия в Изпълнителния съвет на ЕЦБ.
Надпреварата за ръководните постове в централната банка се активизира, след като в края на октомври Кристин Лагард обяви, че ще напусне предсрочно поста си, считано от 7 февруари догодина. Така 21-те държави от еврозоната трябва да се договорят за нейния наследник, както и за попълването на още 2 места в Изпълнителния съвет, чиито настоящи титуляри също предстои да напуснат.
През миналата седмица Париж и Берлин проведоха интензивни разговори за постигане на общо споразумение относно назначенията на тези ключови позиции.
Маркус Брунмайер е на 57 години и има докторска степен от Лондонското училище по икономика и политически науки (LSE). През годините е бил съветник на редица финансови и институционални организации, сред които Бюджетната служба на Конгреса на САЩ, Банката за международни разплащания и германската централна банка "Бундесбанк".
Научната му работа е съсредоточена върху международните финансови пазари, паричната политика и финансовата стабилност. Този опит може да се окаже особено полезен за ЕЦБ на фона на предизвикателствата пред паричната политика, включително риска от ново ускоряване на инфлацията заради напрежението в Близкия изток.
"Академичният му опит ще бъде ценен актив при формулирането на отговорите, които централната банка ще трябва да даде", коментира пред Франс прес Дирк Шумахер, главен икономист на германската банка за развитие Ка Еф Ве (KfW).
В момента постът на главен икономист на ЕЦБ се заема от ирландеца Филип Лейн, чийто мандат изтича през май догодина. Той отговаря за икономическите анализи на институцията и подготовката на дискусиите, на чиято основа се вземат решенията за лихвените проценти.
Номинацията на Брунмайер подсказва, че Германия може да подкрепи испанеца Пабло Ернандес де Кос за президент на ЕЦБ. Така Берлин би се присъединил към позицията на Париж в полза на бившия управител на испанската централна банка, вместо на другия основен кандидат - нидерландеца Клаас Кнот, който също е бивш ръководител на национална централна банка.
Франция от своя страна би подкрепила назначаването на Лоранс Бун - бивш държавен секретар и главен икономист на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В момента тя ръководи френското подразделение на испанската банка "Сантандер" (Santander). Бун би могла да заеме мястото на германката Изабел Шнабел в Изпълнителния съвет на ЕЦБ. Очаква се Шнабел да напусне институцията и да премине на работа в Международния валутен фонд (МВФ).
По този начин преговорите между двете най-големи икономики в еврозоната могат да очертаят цялостна схема за разпределяне на влиянието в ръководството на ЕЦБ през следващите години.

3e-news.net

√ Европа оцелява след енергийния шок, но възстановяването остава крехко; България с по-висок растеж, но изостава по финансова устойчивост

Европейската комисия прогнозира слаб, но устойчив растеж до 2028 г. България ще се развива по-бързо от средното за ЕС, но високите цени, забавянето на инвестициите и увеличаващият се бюджетен дефицит поставят икономиката пред сериозни рискове

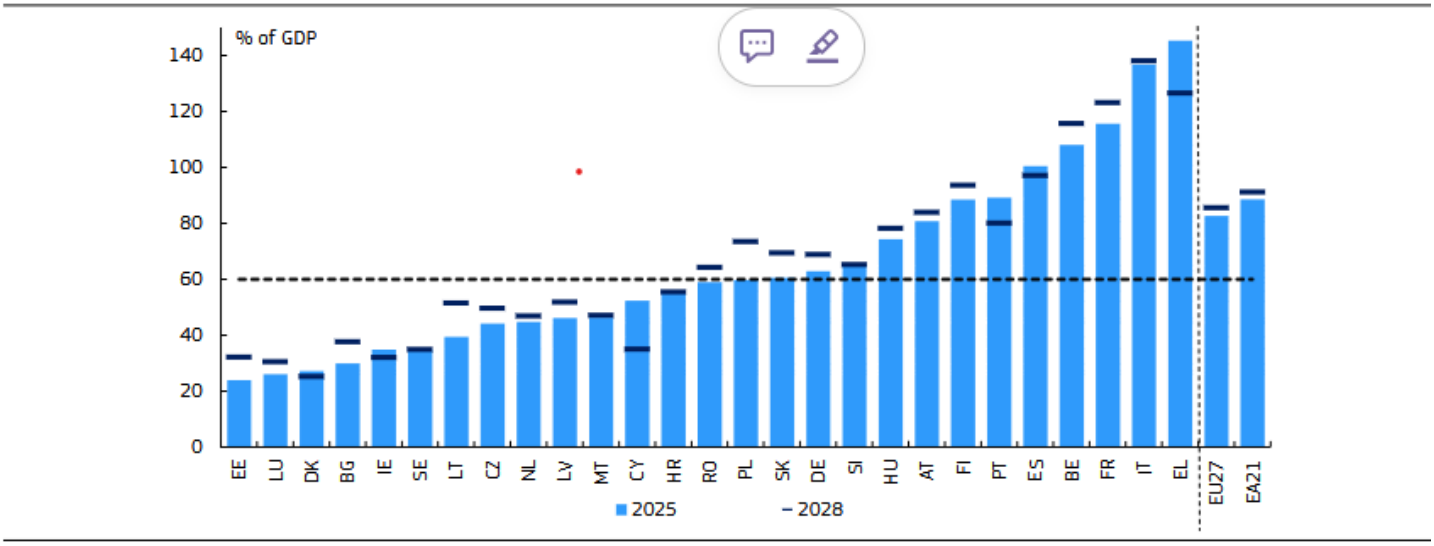
България - Растеж и принос на реалния БВП Източник: Европейска комисия

Европейската икономика се оказва по-устойчива от очакваното на продължителния енергиен шок, геополитическото напрежение и затягането на финансовите условия. Възстановяването обаче остава крехко, инфлацията се задържа значително над желаните равнища, а растящите бюджетни дефицити ограничават възможностите на правителствата да подкрепят бизнеса и домакинствата.

Това са основните изводи от есенната икономическа прогноза на Европейската комисия, публикувана на 17 ноември 2026 г., която обхваща периода до 2028 г.

Според Брюксел икономиката на Европейския съюз ще нарасне с 1,4% през 2026 г. и 2027 г., а през 2028 г. растежът ще се ускори незначително до 1,5%. За еврозоната се очаква по-слабо увеличение на БВП – съответно 1,2%, 1,2% и 1,3%.

Динамика на държавния дълг в държавите-членки

Източник: Европейска комисия

За България прогнозата е по-благоприятна по отношение на икономическата активност – 2,7% растеж през 2026 г., 2,1% през 2027 г. и 2,3% през 2028 г. Зад тези числа обаче се очертават структурни проблеми: силна зависимост от вътрешното потребление, отслабващ износ, висока инфлация и устойчиво влошаване на публичните финанси.

Европа расте по-бързо от очакваното, но остава далеч от силно възстановяване

Европейската комисия повишава прогнозата си за растежа на ЕС през 2026 г. с 0,3 процентни пункта спрямо пролетната оценка. Причината е по-доброто от очакваното представяне през първите три тримесечия, когато икономиката е подкрепена от възстановяването на износа и сравнително устойчивото потребление.

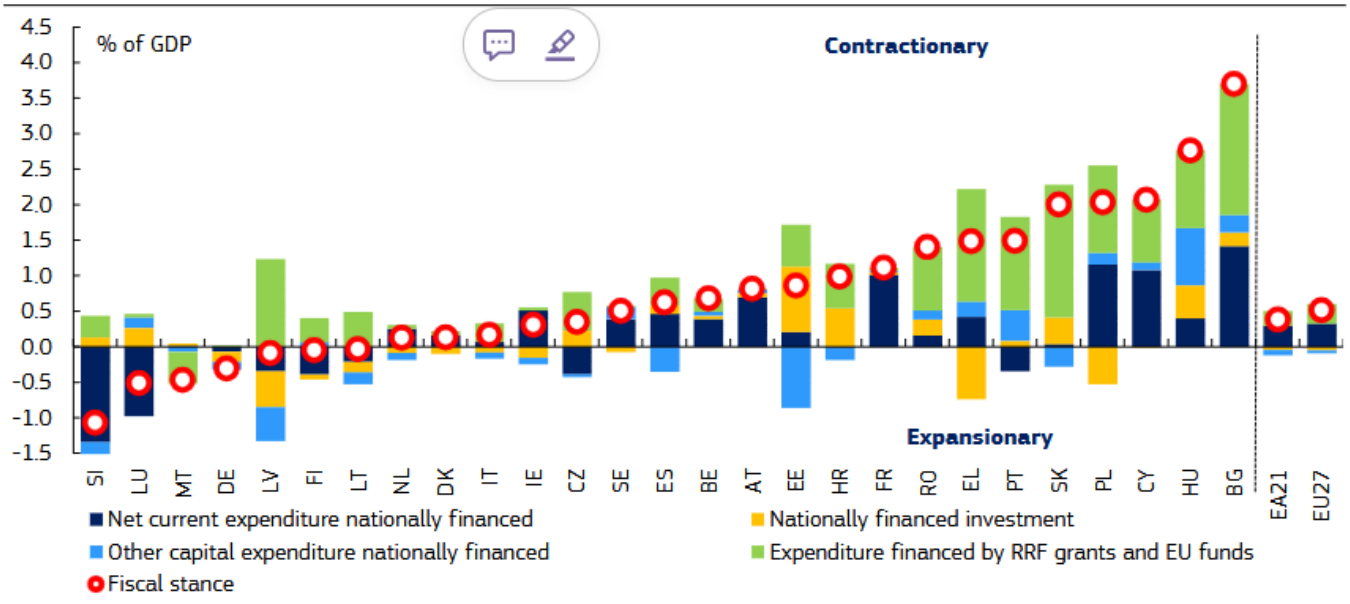
Съществен принос има глобалният инвестиционен бум в изкуствения интелект, центровете за данни и електрификацията. Европейските производители печелят нови поръчки за електрическо оборудване, охладителни системи, машини и компоненти за полупроводниковата индустрия.

Износът на стоки и услуги от ЕС се очаква да нарасне с 3,2% през 2026 г. и 2,8% през 2027 г., преди темпът да се забави до 2,3% през 2028 г.

Тази положителна тенденция обаче не е равномерно разпределена. Промишлеността продължава да изпитва натиск от високите енергийни разходи, автомобилният сектор е изправен пред технологична трансформация, а строителството страда от скъпото финансиране.

Особено тревожна е слабостта на инвестициите. Според Комисията техният растеж се забавя от 2,6% през 2025 г. до около 1,5% годишно през 2026–2027 г. Това ограничава възможностите за по-бързо повишаване на производителността.

Фискална политика през 2027 г. в държавите-членки

The fiscal stance is computed by comparing the increase in primary expenditure—net of the impact of cyclical elements of unemployment benefit expenditure and one-offs—with an increase that would be in line with 10-year nominal potential output growth, with the difference expressed as % of GDP. The fiscal stance also takes into account the impact of discretionary revenue measures and includes expenditure financed by EU budget grants. For this purpose what matters is the time when this expenditure is recorded in national accounts irrespective of lags or leads in the cash flows from the EU budget. In the case of defence equipment, expenditure is recorded at the time of delivery, which is often different from the related payments.

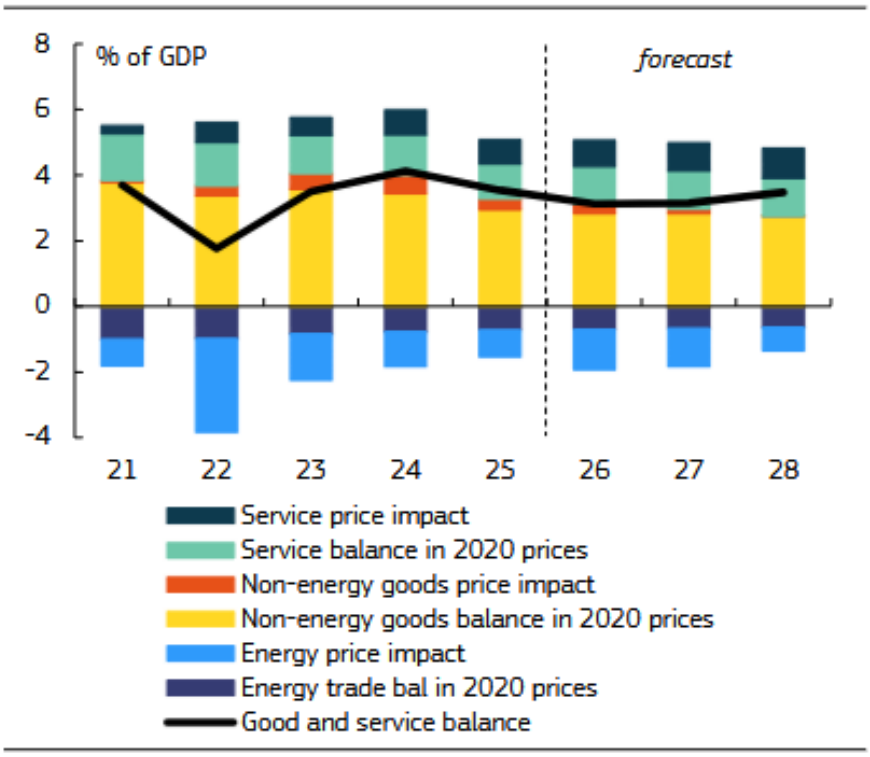
Източник: Европейска комисия

Българската икономика е пряко зависима от състоянието на европейската индустрия

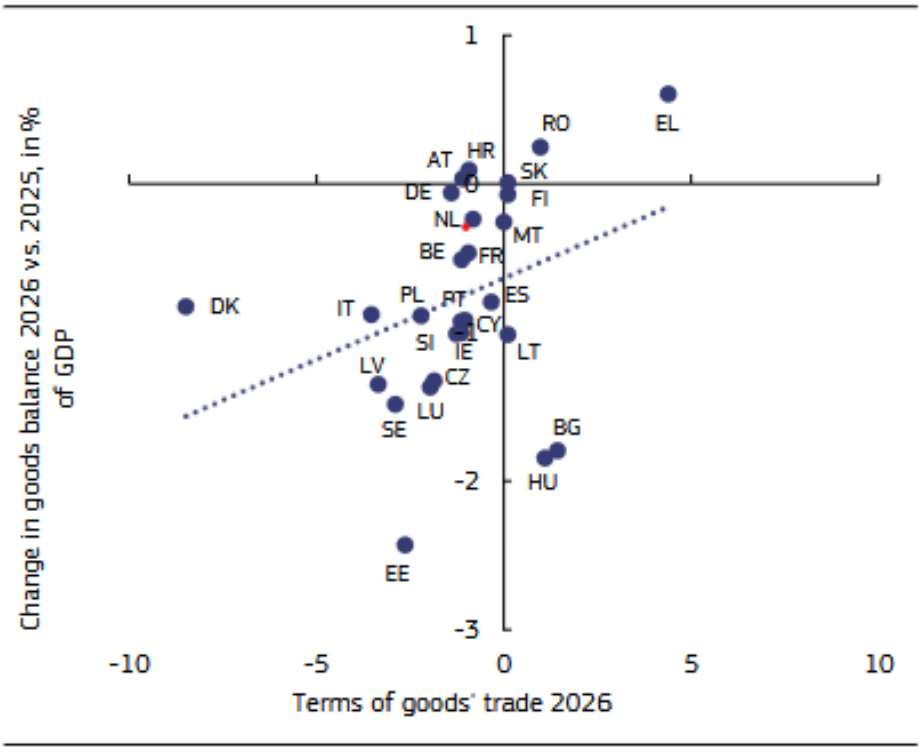
Макроикономическата прогноза за България не може да се разглежда изолирано от перспективите пред Европейския съюз. Българската икономика е дълбоко интегрирана в единния европейски пазар, а значителна част от промишленото производство и износа зависи от поръчките на предприятия в други държави членки. Затова забавянето на растежа в еврозоната, особено в Германия, има пряко отражение върху производството, заетостта и инвестициите у нас.

Германия е особено важна за българската индустрия заради участието на стотици български предприятия в европейските производствени вериги. Те доставят автомобилни компоненти, електронни системи, кабелни инсталации, машини, метални изделия и индустриално оборудване за германски производители и техните доставчици. Когато германските автомобилни и машиностроителни компании ограничават производството или инвестициите си, това може да доведе до намаляване на поръчките към българските предприятия.

Текуща сметка, ЕС. Разбивка по компоненти, ценови и обемни ефекти

Промяна в условията на търговията със стоки през 2026 г. спрямо промяната в търговския баланс със стоки през 2026 г., държави-членки

Източник: Европейска комисия

Съществено значение имат и Италия, Франция, Румъния, Полша и Чехия. Италия е важен пазар за машиностроенето, металните изделия, текстила и други промишлени производства. Франция е свързана с български доставчици в автомобилната индустрия, електрониката и машиностроенето. Румъния е ключов регионален партньор за автомобилни компоненти, електротехника, химически продукти и потребителски стоки, докато Полша и Чехия са важни звена в централноевропейските автомобилни и индустриални вериги.

Тази взаимозависимост обяснява защо прогнозираното от Европейската комисия забавяне на германската икономика до 1% през 2027 г. и 0,7% през 2028 г., както и слабият растеж в Италия и Франция, представляват риск за българския износ. Особено уязвими са предприятията, които работят като поддоставчици на големи европейски производители и зависят от ограничен брой външни поръчители.

В същото време по-добрите перспективи за Полша, Испания и част от икономиките в Централна и Източна Европа могат да създадат възможности за диверсификация на пазарите.

Следователно за България устойчивото възстановяване на европейската индустрия е не по-малко важно от вътрешното потребление. Без подобряване на външното търсене, стабилизиране на германското автомобилостроене и машиностроене и възстановяване на индустриалните поръчки българската икономика трудно би могла да постигне по-балансиран растеж, основан на износ, инвестиции и производства с по-висока добавена стойност.

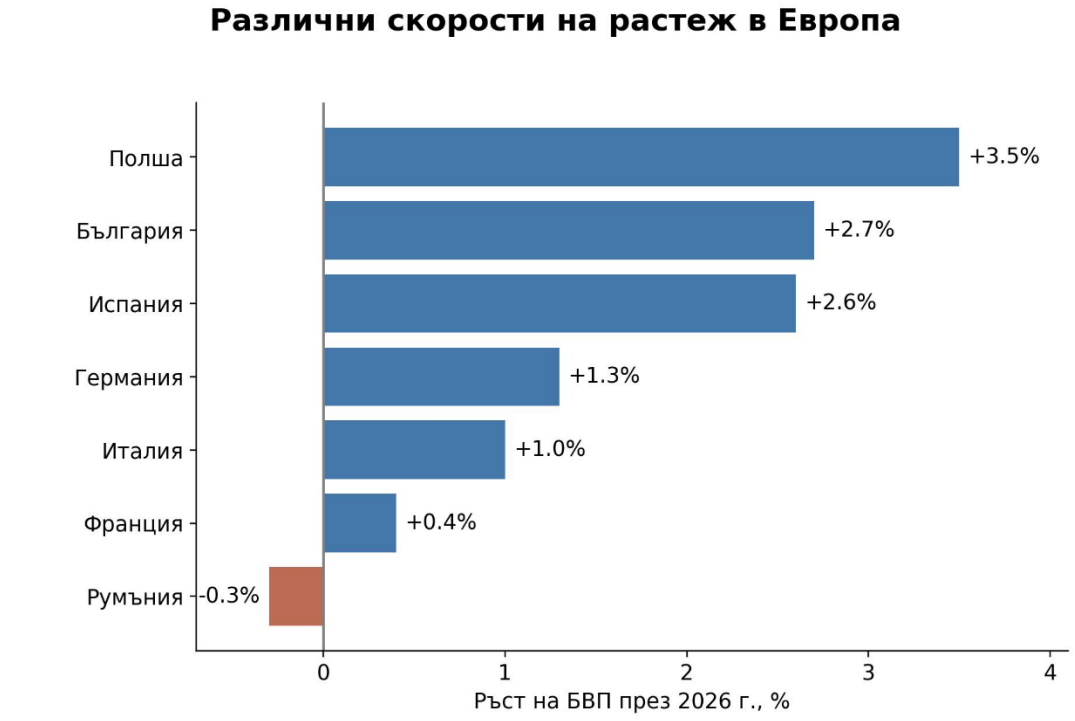
Данните на НСИ допълнително потвърждават значението на тази зависимост. През първите осем месеца на 2026 г. износът на България към ЕС достига 20,29 млрд. евро, като нараства с 13,2% на годишна база. Германия, Румъния, Италия, Гърция и Франция формират общо 68,1% от българския износ за ЕС. Само износът към Германия възлиза на 4,93 млрд. евро, което я прави особено важен пазар за българските производители.

Различни скорости в европейската икономика

Разминаванията между държавите остават значителни. Най-големите икономики в еврозоната се представят по-слабо от средното за ЕС.

Германия остава под натиска на слабата промишлена активност и високите производствени разходи. Франция е ограничавана от бюджетните проблеми и политическата несигурност, а Италия продължава да отчита ниска икономическа динамика.

Испания и Полша се представят значително по-добре. За България положителният растеж създава възможности за догонване, но не гарантира автоматично повишаване на конкурентоспособността.

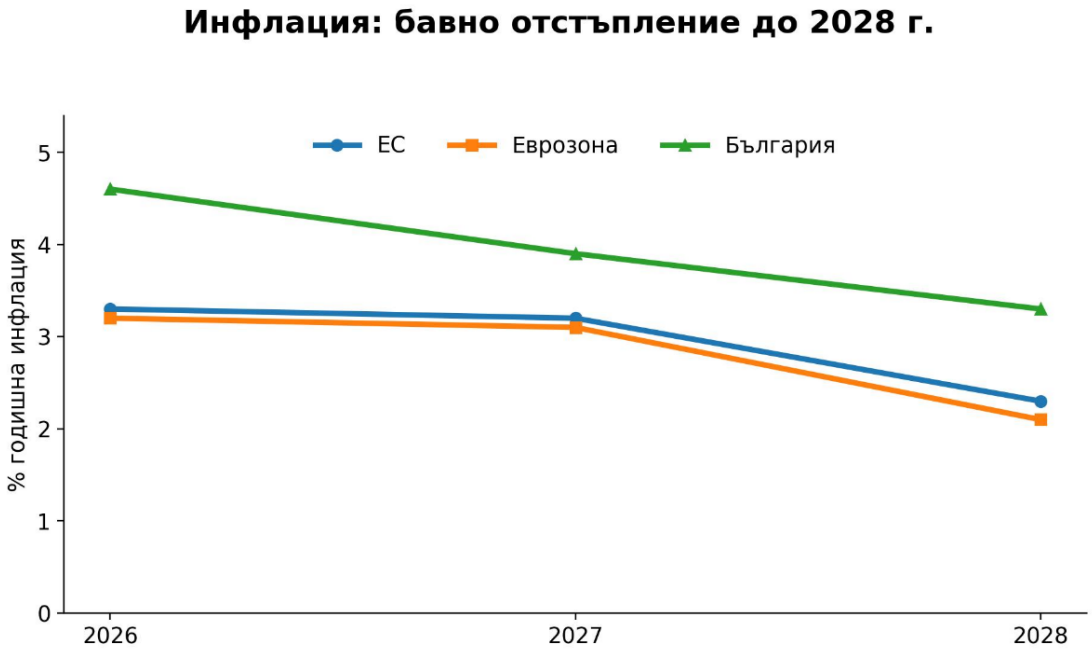
Източник: Европейска комисия, есенна прогноза, 17.11.2026 г.

Графиката е генерирана с OpenAI

Енергийният шок връща инфлацията в центъра на европейските рискове

Най-съществената промяна спрямо пролетната прогноза е по-високата и по-продължителна инфлация. Продължаващите нарушения на енергийните доставки през Ормузкия проток, поскъпването на природния газ и петролните продукти и нарастващите транспортни разходи оказват натиск върху производството и потреблението.

През октомври инфлацията в еврозоната достига 4%, като цените на енергията се увеличават с почти 21% на годишна база. ЕК прогнозира средногодишна инфлация в ЕС от 3,3% през 2026 г., 3,2% през 2027 г. и 2,3% през 2028 г. За еврозоната очакванията са съответно 3,2%, 3,1% и 2,1%.

Източник: Европейска комисия, есенна прогноза, 17.11.2026 г.

Графиката е генерирана с OpenAI

Енергийният шок постепенно се пренася върху цените на храните, транспорта и услугите. Последиците от горещините и сушата през лятото допълнително увеличават разходите за земеделските производители.

Комисията предупреждава, че домакинствата с по-ниски доходи са особено уязвими, тъй като отделят по-голяма част от бюджетите си за храна, отопление и транспорт.

Същевременно перспективата за по-високи лихвени проценти ограничава инвестициите и кредитирането. Това създава неблагоприятна комбинация – бавен икономически растеж, високи разходи и по-скъпо финансиране.

Пазарът на труда остава устойчив, но създава по-малко работни места

Въпреки слабия растеж безработицата в ЕС остава близо до историческите си минимуми.

ЕК прогнозира равнище от 6,1% през 2026 г., 6,2% през 2027 г. и 6,1% през 2028 г. За еврозоната стойностите са съответно 6,4%, 6,5% и 6,6%.

Зад относително стабилните показатели обаче се наблюдава постепенно отслабване на търсенето на работна ръка. Особено засегнати са младите работници.

Европейската икономика създава по-малко нови работни места спрямо темпа на увеличение на БВП. Това отчасти отразява възстановяването на производителността, но също така показва предпазливостта на работодателите.

В дългосрочен план демографските промени се превръщат в едно от най-сериозните ограничения пред растежа. Комисията очаква населението на ЕС да започне да намалява след 2029 г., а до 2050 г. заетите да бъдат с близо 12 милиона по-малко.

Графиката е генерирана с OpenAI

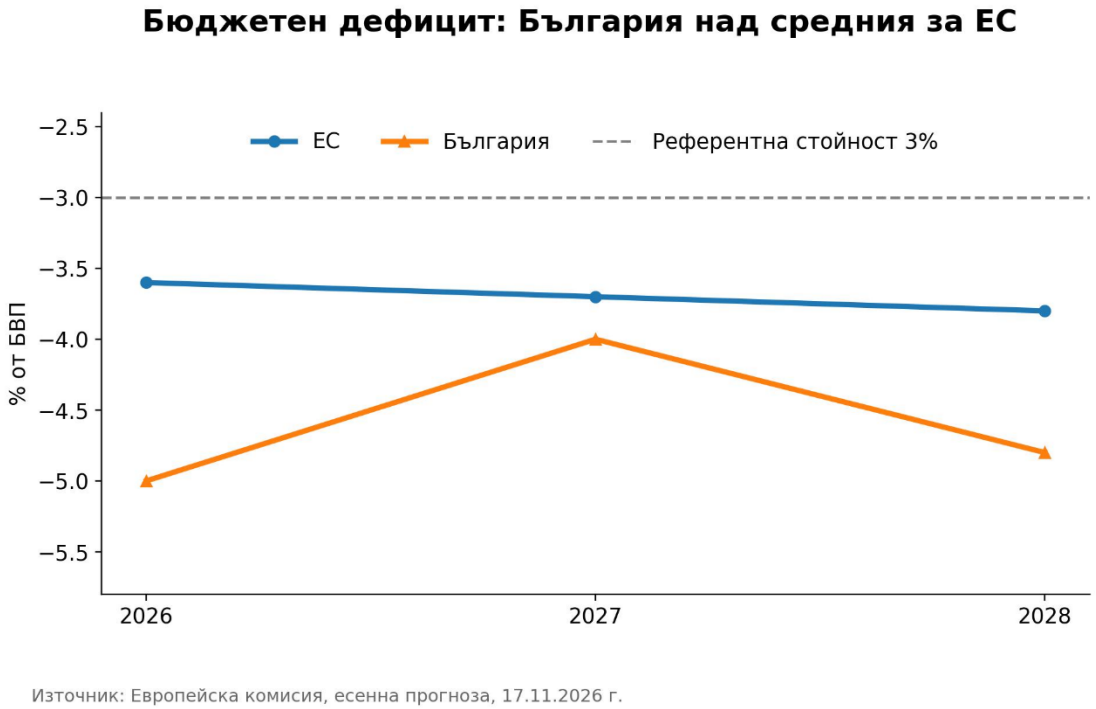
България е сред страните с най-неблагоприятни демографски перспективи, което засилва необходимостта от инвестиции в образование, квалификация, автоматизация и производителност.

Бюджетните дефицити се превръщат в новата уязвимост на ЕС

Един от най-тревожните изводи в прогнозата е влошаването на публичните финанси. Общият бюджетен дефицит на ЕС се очаква да нарасне от 3,1% от БВП през 2025 г. до 3,6% през 2026 г., 3,7% през 2027 г. и 3,8% през 2028 г.

Причините включват увеличаващите се разходи за отбрана, по-високите лихвени плащания и мерките за защита от енергийния шок.

Публичният дълг на ЕС се прогнозира да достигне 85,6% от БВП през 2028 г., спрямо 82,6% през 2025 г. За еврозоната съответните стойности са 91,3% и 88,6%.

Графиката е генерирана с OpenAI

Особено важно е предупреждението, че лихвените разходи на правителствата ще се увеличат от 1,9% от БВП през 2025 г. до 2,4% през 2028 г. Това означава, че все по-голяма част от публичните ресурси ще бъде насочвана към обслужване на дълга вместо към инфраструктура, образование и инвестиции.

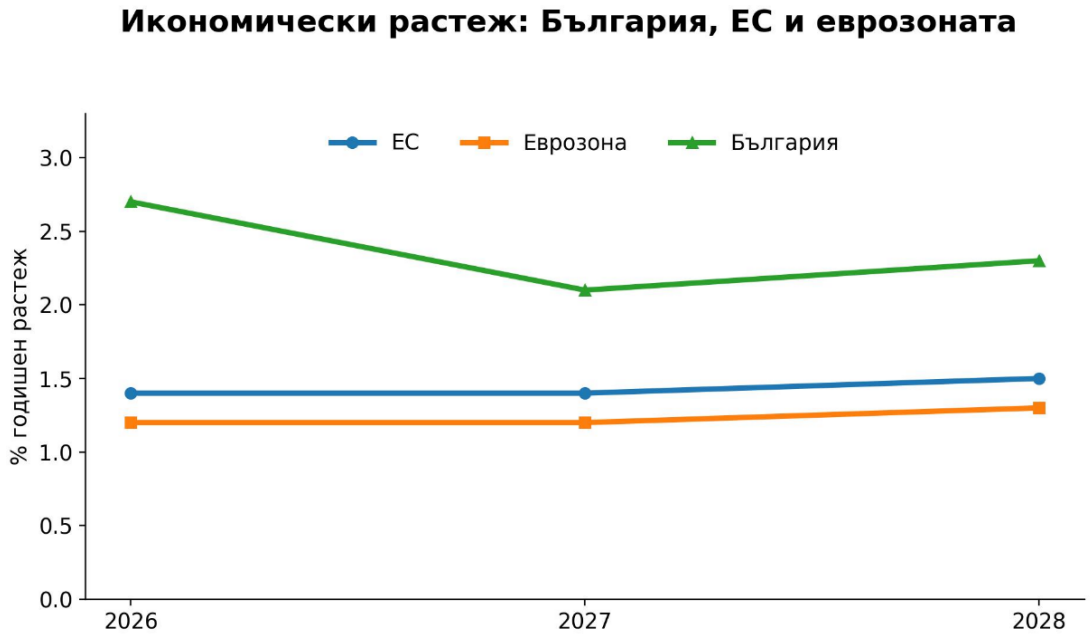
Допълнително предизвикателство е приключването на Механизма за възстановяване и устойчивост. През 2027 г. това ще отслаби публичните инвестиции в редица държави, включително България.

България: растеж над средния за ЕС, но с нарастващи дисбаланси

Българската икономика продължава да се развива по-бързо от средното за ЕС, но прогнозата на Комисията показва, че темпът на растеж постепенно отслабва.

Основният двигател остава вътрешното потребление, подкрепяно от доходите и заетостта. През 2027–2028 г. обаче потреблението ще се забавя заради по-високите цени и по-слабия растеж на реалните доходи.

Инвестициите също се очаква да отслабнат през 2027 г., когато приключва подкрепата по Механизма за възстановяване и устойчивост, преди частично възстановяване през 2028 г.

Източник: Европейска комисия, есенна прогноза, 17.11.2026 г.

Графиката е генерирана с OpenAI

Допълнителен риск представлява външната търговия. Комисията очаква износът на стоки и услуги да намалее през 2026 г., отчасти заради по-слабия туристически сектор и затрудненията при износа на автомобили, компоненти и инвестиционни стоки.

Възстановяване се прогнозира през следващите две години, но то остава зависимо от развитието на европейската автомобилна индустрия и международните вериги за доставки.

Инфлацията ще остане висока и през 2027 г.

Според прогнозата хармонизираната инфлация в България ще достигне 4,6% през 2026 г., 3,9% през 2027 г. и 3,3% през 2028 г.

Това означава, че страната ще продължи да отчита по-високо поскъпване от средното за ЕС и еврозоната.

Основните фактори са високите цени на енергията, растящите разходи за труд и пренасянето на производствените разходи върху крайните потребителски цени.

Особено важно е очакваното въздействие от новата европейска система за търговия с емисии ETS2. Според ЕК въвеждането ѝ през 2028 г. ще добави около 0,7 процентни пункта към инфлацията в България, чрез поскъпването на горивата за транспорт и отопление и косвените ефекти върху останалите цени.

Това поставя въпроса за необходимостта от навременни социални компенсации, енергийна ефективност и ускоряване на инвестициите в по-евтини и устойчиви енергийни решения.

Бюджетният дефицит – най-сериозното предупреждение за България

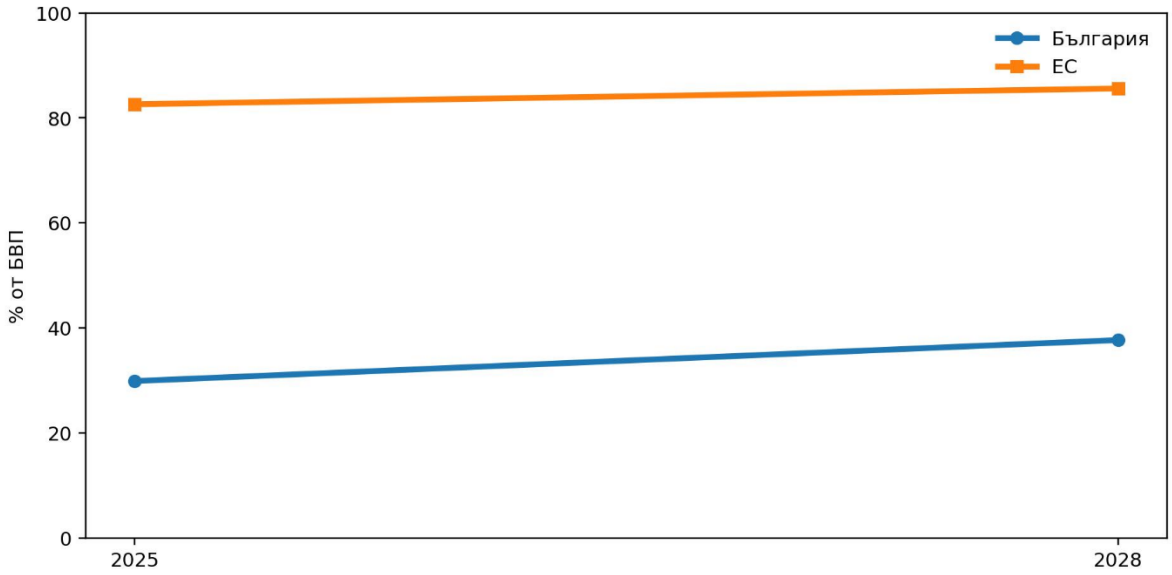
Най-съществения риск в българската прогноза е състоянието на публичните финанси.

ЕК очаква бюджетният дефицит да достигне 5% от БВП през 2026 г. спрямо 4% през 2025 г. През 2027 г. той временно ще намалее до 4%, но през 2028 г. отново ще се увеличи до 4,8%.

Основните причини са устойчивото нарастване на разходите за пенсии, заплати в публичния сектор, субсидии и публични инвестиции.

Временното подобрение през 2027 г. се основава отчасти на планирани приходни мерки, включително данък върху извънредните приходи в определени сектори. След изтичането на временните мерки бюджетният дисбаланс отново се задълбочава.

Публичен дълг: 2025 г. и прогноза за 2028 г.

Източник: Европейска комисия, есенна прогноза, 17.11.2026 г.

Графиката е генерирана с OpenAI

Комисията прогнозира публичният дълг да нарасне от 29,9% от БВП през 2025 г. до 37,7% през 2028 г.

Макар равнището на дълга да остава сравнително ниско в европейски контекст, темпът на увеличението и устойчивите дефицити са сериозен сигнал за необходимост от фискална консолидация.

Допълнителна несигурност създава резервата на Евростат относно статистическото отчитане на определени операции на Агенция „Пътна инфраструктура“ за 2025 г. Въпросът може да наложи преразглеждане на бюджетните данни.

Какви са препоръките и рисковете до 2028 г.?

Европейската комисия очертава няколко приоритета за устойчив растеж:

- запазване на стабилни публични финанси, ускоряване на структурните реформи,
- повишаване на конкурентоспособността и производителността, инвестиции в
- модернизацията на индустрията и намаляване на зависимостта от вносни изкопаеми горива.

Според Комисията развитието на изкуствения интелект и електрификацията може да се превърне в нов източник на растеж, но това изисква инвестиции в електропреносни мрежи, технологии, квалификация и иновации.

За България тези европейски приоритети имат особено значение. От данните в прогнозата следват няколко практически задачи:

- ограничаване на структурния бюджетен дефицит,
- по-ефективно използване на европейските средства,

- подкрепа за производителността и износа,
- ускоряване на енергийната модернизация и
- мерки срещу недостига на квалифицирани кадри.

Най-голямото предизвикателство е страната да премине от растеж, основан преимуществено на потреблението и публичните разходи, към икономически модел, в който по-голяма роля имат частните инвестиции, технологичното обновяване и конкурентоспособното производство.

Основният извод от есенната прогноза е, че устойчивостта на европейската икономика не е равнозначна на преодоляване на структурните ѝ слабости. За България това предупреждение е още по-важно: растежът остава сравнително висок, но без по-стабилни публични финанси и по-силна инвестиционна основа предимството спрямо средните европейски темпове може постепенно да отслабне.

√ ACER: Капацитетът на ЕС за производство на водород нараства, но остава много под амбициите за 2030 г.

Капацитетът на ЕС за производство на водород от електроенергия нараства, но остава значително под амбициите за 2030 г. Въпреки ролята на водорода за ЕС по пътя към декарбонизация, инвестициите изостават, което се дължи на високите разходи, политическата несигурност и трудностите при осигуряването на стабилно, дългосрочно търсене в някои сектори. Това се казва в мониторинговия доклад на ACER за пазара на водород в страните от ЕС.

Докладът обръща внимание на инвестициите в електролизери (използвани за производство на водород от вода чрез електроенергия), националното прилагане на правилата на ЕС за водорода, търсенето от секторите, които консумират водород, развитието на инфраструктурата и ролята на публичното финансиране. Документът предлага и проучване как изборът в областта на индустриалната политика ще оформят бъдещето на водорода в Европа.

Водородът запазва съществена, но целенасочена роля в пътищата за декарбонизация на ЕС. Навлизането на пазара все още е в начален етап, като над 90% от капацитета за производство на водород се базират на изкопаеми горива. Вече са поети ангажименти за изграждане на електролизни мощности с капацитет над 4 GW, което е значително по-малко от предвидените в сценариите и стратегиите за 2030 г.- между 30–58 GW.

Първоначалните инвестиции се основават на вътрешно потребление (т.нар. „затворено“ търсене), публична подкрепа или надеждни ангажименти за развитие на инфраструктурата. Ангажиментите, свързани с мрежи, съхранение и внос, остават ограничени, а ликвиден пазар на водород с множество купувачи все още не се е развил, посочват от ACER.

Какви тенденции установява мониторингът на ACER?

Капацитетът на електролизерите нараства, но остава далеч под амбициите за 2030 г.

В края на 2025 г. оперативният капацитет за електролиза достига 490 MW – почти шест пъти повече спрямо нивото от 2020 г., но все още по-малко от 1% от капацитета за производство на водород в ЕС.

Проектите, за които са поети ангажименти (в експлоатация, в процес на изграждане или одобрени за инвестиция), възлизат общо на 4,2 GW. Това е количество, достатъчно да покрие 10% от текущото търсене на водород в ЕС, след като бъдат въведени в експлоатация. В същото време е значително под диапазона от 30–58 GW, предвиден за 2030 г. в националните стратегии и сценариите на ЕС.

„Капацитетът за производство на водород в ЕС през 2025 г. възлиза на 10 млн. тона H_2 годишно, като 89% от него се падат на процеси на реформинг без улавяне на въглерод, а други 10% – на производство като страничен продукт.

Капацитетът надвишава потреблението с около 3 млн. тона H_2 годишно, при търсене в ЕС от 7,3 млн. тона през 2025 г. Новият капацитет за електролиза навлиза на пазар, където общият производствен капацитет вече надхвърля търсенето, като до голяма степен измества конвенционалния водород в съществуващите сфери на употреба. Към края на 2025 г. капацитетът за електролиза на вода достига 490 MW – 5,7 пъти повече спрямо нивото от 2020 г., което представлява 0,9% от общия капацитет за производство на водород (ръст спрямо 0,5% през 2024 г.).

Към момента на изготвяне на настоящия доклад Германия и Дания разполагат с най-голям инсталиран капацитет – съответно 219 MW и 100 MW.

Средният размер на инсталациите се е увеличил от 0,9 MW през 2020 г. до 2,9 MW, като най-голямата единица е електролизаторът на BASF с мощност 54 MW в Лудвигсхафен.

Капацитетът за реформинг с улавяне на въглерод остава непроменен, като през 2025 г. не са въвеждани в експлоатация нови мощности. През 2026 г. се отбелязва ръст вследствие на въвеждане в експлоатация на съоръжения в Нидерландия

като се очаква тази тенденция да продължи, докато системите за улавяне на въглерод, добавяни към съществуващите инсталации за реформинг в Ротердам, се свързват с проекта Porthos“, се казва в доклада.

Търсенето на водород е спаднало леко от 2022 г. насам, а бъдещето му ще зависи от изборът, на това каква ще бъде индустриалната политика.

През 2025 г. търсенето на водород в ЕС достига 7,3 милиона тона, което представлява спад от 3% спрямо 2022 г.

Навлизането на водород от възобновяеми източници и нисковъглероден водород ще зависи от бъдещето на производството на торове, химикали, стомана и горива в ЕС, както и от това дали ЕС сам ще произвежда водород, междинни продукти и крайни стоки, или ще ги внася.

Инвестициите зависят от възможността да се компенсират по-високите разходи за водород от възобновяеми източници. Конвенционалният водород, добиван от изкопаеми горива, все още е по-евтин, а секторите се различават по това, каква част от тези допълнителни разходи могат да поемат или да прехвърлят нататък.

Почти половината (49%) от капацитета на електролизерите, за който са поети ангажименти, е в сектора на преработката на нефт (рафиниране), където са в сила определени задължения и свързани с тях санкции. В други сектори (напр. производство на амоняк и метанол, авиация, стоманодобив и корабоплаване) процесът на навлизане е по-бавен.

В доклада си експертите от ACER подчертават, че сценариите в рамките на TYNDP 2026 прогнозират значително по-ниско търсене на водород през 2050 г. – 1661 TWh (50 млн. тона) – в сравнение с 2300–3100 TWh (69–93 млн. тона) в TYNDP 2024.

"Най-голямото намаление се наблюдава в секторите на промишлеността и транспорта, което отразява прехода от проучвателни сценарии за постигане на нетна нула към сценарии, базирани на конкретни политики (съгласно актуализираните Национални планове в областта на енергетиката и климата – NECPs), както и засилена директна електрификация.

За разлика от това, ролята на водорода за производството на електронни горива (e-fuels) остава значима, като синтетичните горива за авиацията и корабоплаването продължават да бъдат един от основните двигатели за растежа на търсенето на водород до 2050 г.

Прогнозите за по-краткосрочен период остават оптимистични, като предвиждат търсене на водород в размер на 260 TWh (8 млн. тона) до 2030 г. (без да се включва потреблението за собствени нужди на място). Поради това се препоръчва извършването на допълнителен анализ на чувствителността, който да отчете несигурността в сектора.

Въпреки преразгледаните прогнози за търсенето на водород, необходимостта от инфраструктура остава сериозна: в списъка с проекти по TYNDP 2026 са включени близо 39 хиляди км преносна мрежа, 44 терминала за амоняк и водородни производни, както и 73 съоръжения за съхранение", посочват от ACER.

Публичното финансиране помага, но не гарантира инвестиции.

Всички 15 от най-мащабните проекти за електролизери, които са в напреднал етап, са получили подкрепа от ЕС или на национално ниво. Финансирането може да намали разликата в разходите спрямо водорода, добиван от изкопаеми горива, но намирането на дългосрочни купувачи остава пречка.

Развитието на инфраструктурата протича бавно и неравномерно.

Германия, Нидерландия и Белгия са лидери в изграждането на тръбопроводни мрежи. В периода от януари 2025 г. до юни 2026 г. в ЕС са въведени в експлоатация 622 км нови или преустроени водородни тръбопроводи. Същевременно повечето проекти за съоръжения за съхранение и терминали за внос все още са в начален етап, констатират от ACER.

Националното прилагане изостава, констатира още ACER.

Регулаторната рамка на ЕС в областта на водорода е до голяма степен завършена. Държавите членки обаче все още не са напълно транспонирали и приложили преразгледаната Директива за възобновяемата енергия (RED III), както и законодателния пакет за водорода и декарбонизираните газове.

Що се отнася до втория пакет, само една държава е приключила процеса, а единадесет други са в етап на изпълнение. Несигурността относно политиката на ЕС след 2030 г. също затруднява вземането на дългосрочни инвестиционни решения.

Bloomberg TV Bulgaria

√ Де Кос е напът да оглави ЕЦБ, докато Германия номинира главен икономист

- Очаква се Пабло Ернандес де Кос да получи подкрепа за председателския пост в Европейската централна банка (ЕЦБ) като част от коалиционно споразумение.
- Германия ще предложи академика от "Принстън" Маркус Брунермайер за главен икономист на институцията, твърдят запознати с въпроса.
- Очаква се в сряда германското правителство да финализира договореностите за позициите в ЕЦБ – денят, който е и краен срок за подаване на номинации за запълване на вакантните места.

Пабло Ернандес де Кос е напът да застане начело на Европейската централна банка след ключова политическа сделка в Берлин.

Очаква се испанецът да получи подкрепа за поста във Франкфурт в рамките на коалиционно споразумение, според което Германия ще предложи академика от "Принстън" Маркус Брунермайер за главен икономист на институцията, посочват източници, запознати със ситуацията.

Правителството в Берлин трябва да финализира споразумението за позициите в ЕЦБ в сряда, заявиха източниците, пожелали анонимност, тъй като преговорите са поверителни.

Това е и крайният срок за подаване на номинации за запълване на вакантните позиции, които ще се освободят след предстоящото напускане на настоящия главен икономист Филип Лейн и на Изабел Шнабел – германката, която отговаря за пазарите.

Намерението на Германия – чиито представители обикновено заемат по-твърда позиция по отношение на паричната политика – да поеме ресора „икономика“, улеснява съгласието на страната за кандидатурата на Де Кос. Настоящият ръководител на Банката за международни разплащания се възприема като по-умерен в сравнение със своя съперник за поста – нидерландеца Клаас Нот.

Назначаването на ключови фигури, като например председателя на ЕЦБ, обикновено се договаря между правителствата, често в рамките на преговори в Брюксел. Преместването на фокуса към германската столица отразява необходимостта да се съгласуват преговорите в рамките на Европейския съюз с вътрешнополитическите процеси в коалицията между CDU-SPD.

Миналата седмица говорител на правителството в Берлин опроверга публикация във френското списание Le Point, според която германският канцлер Фридрих Мерц и френският президент Еманюел Макрон са постигнали съгласие Де Кос да стане председател на ЕЦБ.

Въпреки това, през последните дни везните решително се наклониха в полза на испанеца. Крайният срок в сряда означава, че възможността за Клаас Нот да заеме поста – освободен вследствие на предсрочното оттегляне на Кристин Лагард – бързо намалява. Евентуалното напускане на BIS (Банката за международни разплащания) от страна на Де Кос би освободило още една високопоставена длъжност в глобалната общност на централните банки – по-малко от две години след последната промяна в тази институция. Не е ясно дали Европа ще успее да запази този ключов пост предвид конкуренцията от страна на други държави по света. Предшественикът на Де Кос на тази позиция беше мексиканецът Агустин Карстенс.

Ако приемем, че германското правителство номинира Брунермайер и подкрепи Де Кос, това ще се отрази на баланса между половете на ръководните позиции в институцията на еврозоната.

Лагард и Шнабел са единствените жени в шестчленния Изпълнителен съвет, както и в по-широкия, 27-членен Управителен съвет.

Дори Париж да издигне кандидатурата на жена – например Агнес Бенаси-Кере, заместник-управител на Френската централна банка, или Лорънс Бун, бивш главен икономист на ОИСР – изборът на мъж от страна на Берлин би засилил доминиращото присъствие на мъже при вземането на решения в ЕЦБ.

Според информация от личния му уебсайт, 57-годишният Брунермайер притежава докторска степен от Лондонското училище по икономика (LSE) и в миналото е бил съветник на редица институции, сред които Бюджетната служба към Конгреса на САЩ, BIS и Бундесбанк.

Научните му интереси са насочени към теми като международните финансови пазари и паричната теория. В книгата „Еврото и битката на идеите“ (The Euro and the Battle of Ideas), написана в съавторство през 2016 г., той очертава основните

разделителни линии в икономическото мислене в рамките на валутния съюз. През 2015 г. той публикува съвместен труд със Шнабел, посветен на 400-годишната история на ценовите балони при активите.

√ Nvidia създава комитет за контрол на износа след ограниченията върху чиповете

- Nvidia създава специален комитет за национална сигурност и контрол на износа след оставката на Дженсън Хуанг и скандала с предполагаем китайски шпионаж
- САЩ затягат ограниченията върху достъпа на Китай до американски AI чипове, като въвеждат лицензионни изисквания за центрове за данни в пет държави
- Акциите на Nvidia са поевтинели с 16% от 8 ноември, а инвеститорите очакват финансовите резултати и яснота за бъдещето на компанията след смяната на ръководството

Nvidia Corp. създаде нов комитет към съвета на директорите, който ще отговаря за надзора върху въпросите на националната сигурност и контрола на износа. Решението идва, след като компанията се оказа въвлечена в скандал, свързан с контрабанда на чипове, по време на управлението на бившия главен изпълнителен директор Дженсън Хуанг, който подаде оставка миналата седмица

Комитетът ще бъде ръководен от Сюзан Нора Джонсън, член на съвета на директорите и бивш ръководител в Goldman Sachs Group Inc. В състава му ще влязат още директорите Стивън Нийл и Джон Дабири, съобщи Nvidia в изявление във вторник.

Новата структура е една от първите значителни промени, предприети от временно изпълняващия длъжността главен изпълнителен директор Колет Крес, която беше назначена миналата седмица след изненадващата оставка на Хуанг.

Основателят на компанията се оттегли, след като призна за интимна връзка с жена, заподозряна в шпионаж в полза на Китай. Случаят доведе до засилен политически контрол върху водещия разработчик на чипове.

Вашингтон затяга ограниченията за достъп на Китай до AI чипове

Американският президент Доналд Тръмп определи създаването на комитета като „страхотна идея“, когато беше попитан за инициативата във вторник.

След разразилия се скандал администрацията на Тръмп предприе няколко мерки за ограничаване на възможностите на Китай да използва усъвършенстваните чипове на Nvidia.

Съгласно временно правило, публикувано от Министерството на търговията в понеделник, операторите на центрове за данни в Сингапур, Малайзия, Тайланд, Индонезия и Бразилия ще трябва да получават лиценз, преди да предоставят усъвършенствани американски AI чипове на клиенти в тези държави.

Целта е да бъде затворена регулаторна вратичка, която позволяваше на китайски компании да получават дистанционен достъп до чипове на Nvidia.

САЩ също така засилват проверките на компании, заподозрени в контрабанда на полупроводници към Китай през други региони.

Акциите на Nvidia губят 16% след разкритията за Хуанг

Акциите на Nvidia поскъпнаха с около 1% в предварителната търговия, след като приключиха сесията в понеделник на цена от 156,14 долара.

От 8 ноември, когато Хуанг разкри информацията за интимната си връзка, книжата на компанията са поевтинели с 16%.

Nvidia трябва да публикува финансовите си резултати след затварянето на пазара във вторник, а вниманието на Уолстрийт е насочено към дългосрочните перспективи на компанията след оттеглянето на Хуанг.

AI ускорителите на Nvidia са водещото оборудване, използвано за обучение и работа на модели с изкуствен интелект. Това превръща компанията в стратегически важен участник за САЩ и стремежа на страната да доминира в нововъзникващата технология.

През последните няколко години Вашингтон последователно затяга ограниченията върху износа на усъвършенствани полупроводници и технологии за производство на чипове към Китай.

Новият комитет ще засили вътрешния контрол

„Ангажирани сме да работим конструктивно с правителствените институции и партньорите от индустрията за създаването и развитието на стабилна рамка, която използва всички налични инструменти за защита на националната сигурност, като същевременно подкрепя продължаващите технологични иновации“, заяви председателят на Nvidia Харви Джоунс.

Според изявлението комитетът ще наблюдава усилията на Nvidia за укрепване на вътрешните екипи по национална сигурност и спазване на международните търговски правила.
Новата структура ще работи и с независими външни експерти в областта на правото, националната сигурност и международния търговски контрол.

Скандалът около Дженсън Хуанг засилва политическия натиск

Проектът за новите регулации на Министерството на търговията беше публикуван дни след оставката на Хуанг, последвала признанието му за интимна връзка.
Американското правителство е изразило опасения относно отношенията му с Алис Хуанг, бивш ръководител в базираната в Сингапур Megaspeed International, която американските власти подозират в шпионаж в полза на Китай.
Megaspeed е обект на американско разследване за възможни нарушения на правилата за контрол на износа. Компанията отрича да е извършила нарушения.
„Правилото има за цел да гарантира, че съществуващите ограничения върху достъпа до чувствителни американски технологии не могат да бъдат заобикаляни чрез схеми за дистанционни изчисления, включващи центрове за данни в трети държави“, заяви Министерството на търговията в понеделник.

Югоизточна Азия се превръща в ключов център за AI инфраструктура

Югоизточна Азия се утвърждава като важен център за изграждане на инфраструктура за обработка и съхранение на данни. Търсенето от китайски разработчици на изкуствен интелект като Alibaba Group и ByteDance Ltd. е сред факторите, които стимулират разширяването на тази инфраструктура.
Малайзия и Тайланд се превърнаха в основни центрове за инвестиции, докато пазарът на центрове за данни в Индонезия все още се намира на по-ранен етап на развитие.
Сингапур, от своя страна, не е известен толкова като голям център за разполагане на сървърна инфраструктура, но има подозрения, че страната е използвана като междинна дестинация за сървъри, които впоследствие са били пренасочвани към континентален Китай.

Капитал

√ ЕК: Българската икономика ще се забави, а инфлацията ще остане висока по-дълго

Ръстът на българската икономика ще се забави значително догодина - до 2.1% спрямо 2.7% през тази, а цените ще продължат да се покачват твърде бързо - с близо 4% и през 2027 г. Това накратко залага Европейската комисия (ЕК) в новата си есенна макроикономическа прогноза. На този фон очакванията за държавните финанси също са негативни - Брюксел очаква бюджетен дефицит 5% от БВП тази година, с риск той да се окаже по-висок, и 4% следващата, изчислен по европейската методология. Свиването догодина обаче ще дойде в голяма степен от еднократни мерки, а при липса на структурни реформи балансът в публичните финанси отново ще се влоши през 2028 г., предупреждава комисията.
Ръстът на българската икономика е останал силен през първата половина на 2026 г., подкрепен от частното потребление, посочва анализът. Затова и прогнозата за ръста на БВП за тази година е ревизирана нагоре с 0.2 пр.п. спрямо пролетната. Външната търговия обаче е имала отрицателен принос за общия резултат, основно заради силен внос, подхранван от вътрешното търсене.

По-слабо потребление, инвестициите на минус

Очакваният темп на нарастване на икономиката за 2027 г. пък е понижен минимално с 0.1 пр.п. спрямо пролетната прогноза на ЕК, като очакванията са за сравнително по-слаба активност през следващите две години. Основният двигател - частното потребление - се очаква да се забави през втората половина на 2026 г. и да расте по-умерено през 2027-2028 г. Причината е, че ръстът на реалните доходи ще отслабне заради по-бавно увеличение на заплатите както в публичния, така и в частния сектор. Допълнителен фактор е и високата инфлация, която ще се отразява негативно на покупателната способност.
Инвестициите се очаква да са значително по-слаби догодина след приключването на Плана за възстановяване и устойчивост. Прогнозата за брутообразуване на основен капитал (инвестициите в дълготрайни активи) за 2027 г. е ревизирана надолу - от очакван ръст с 0.4% на спад с 0.9%.
Износът на стоки и услуги се прогнозира да остане на негативна територия до края на годината. Според ЕК българският експорт ще се засили през следващите две години. Остават обаче значителни рискове по линия на веригите за доставки в автомобилната индустрия.

По-слаб ръст на заплатите

Според Брюксел ръстът на възнагражденията в България ще стане по-умерен през следващите години и от 6.2% през 2026 г. ще се забави до 5.5% през 2027 г. и 5% през 2028 г. Това отразява по-слабото търсене на работна ръка, което намалява натиска за увеличение на заплатите в частния сектор. По-малък ръст на възнагражденията в публичния сектор също допринася за общата тенденция.

През първата половина на 2026 г. се наблюдават признаци на отслабване на растежа на заетостта, а на фона на забавянето на икономическия растеж очакванията са това да продължи. Новата прогноза на Брюксел залага спад на заетостта с по 0.2% следващите две години, докато в предишната прогноза се предвиждаше лек ръст. Въпреки това засега очакванията за безработицата са да остане почти без промяна на ниво 3.5% (при 3.4% през 2026 г.). Според анализа ключови сектори ще продължат да бъдат под натиск от недостиг на работна сила вследствие на демографските тенденции и намаляващото население в трудоспособна възраст.

Инфлацията ще остане повишена

Съществена ревизия в посока нагоре има при инфлацията. Европейската комисия прогнозира тя да достигне 4.6% през 2026 г., измерена чрез ХИПЦ, и 3.9% през 2027 г. Ръстът на потребителските цени е ревизиран нагоре с 0.4 пр.п. за тази година и с цели 1.3 пр.п. за 2027 г., което показва по-силен и продължителен ценови натиск. Като основен фактор се посочват високите цени на енергията заради конфликта в Близкия изток. При услугите инфлацията също ще остане повишена - заради нарастващите разходи за енергия и труд, а храните се очаква да поскъпват под влияние на вторичните ефекти от по-скъпата енергия.

През 2028 г. се прогнозира известно забавяне на ръста на цените наред с отслабването на тези фактори. Нов ценови натиск обаче се очаква от въвеждането на европейската система за търговия с емисии ETS2, която може да добави 0.7 процентни пункта към общата инфлация чрез по-високи цени на енергията, услугите и храните.

В бюджета липсват структурни мерки

Бюджетният дефицит се очаква да достигне пик от 5% от БВП тази година, изчислен по европейската методология, преди да се понижи до 4% през 2027 г. За ръста през 2026 г. Брюксел посочва като причини нарастването на държавните разходи, най-вече за пенсии и заплати в публичния сектор. Повече средства държавата отделя и за общински инвестиционни проекти, субсидии и издръжка на държавната администрация. Допълнителните приходи от данъчни мерки не са достатъчни, за да компенсират увеличените разходи. Комисията предупреждава и за риск дефицитът да се окаже по-висок от прогнозираното заради възможна статистическа ревизия на данните за 2026 г.

Свиването на дефицита догодина се очаква основно заради по-високите приходи от извънреден данък (има се предвид данък свръхпечалба), ДДС и акцизи, както и от увеличението на максималния и минималния осигурителен доход. Част от новите приходи обаче ще бъдат използвани за нови данъчни облекчения и по-висок праг за регистрация по ДДС. В същото време разходите за заплати в държавния сектор ще нарастват по-бавно, но тези за отбрана и пенсии ще продължат да се увеличават.

През 2028 г. обаче дефицитът отново ще се увеличи и ще достигне 4.8% от БВП, след като отпадне еднократният данък свръхпечалба, прогнозира ЕК. Причината е, че държавните разходи продължават да растат по-бързо от приходите, без да се предприемат достатъчно структурни мерки за увеличаване на бюджетните постъпления.

В прогнозата на Брюксел има известно разминаване с очакванията на финансовото министерство. В своята средносрочна прогноза то залага малко по-висок дефицит през 2027 г. - 4.2% от БВП, който обаче се предвижда да се свие до 3.5% през 2028 г. - с 1.3 пр.п. по-малко, отколкото комисията очаква.

Още една прогноза за по-нисък растеж

Банка ДСК във вторник също ревизира надолу своите прогнози за ръста на българската икономика, като очаква той да бъде 2.5 както през тази, така и следващата година. Това представлява понижение с 0.1 процентни пункта за 2026 г. и с 0.3 за 2027 г. Паралелно с това банката повиши и очакванията си за средногодишната инфлация през настоящата година до 4.8% (измерена по ХИПЦ) в сравнение с досегашна прогноза от 4.6%. За сметка на това ДСК ревизира значително надолу очакванията си за 2027 г., като вече очаква инфлацията през следващата година да е 3.4%, а не 4.5%.

Cross.bg

√ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, Денят започва"

- Тема: Заложените финансови параметри в проектобюджета - реформите и целите в план-сметката на държавата - ; Анализът на Петър Ганев и проф. Румен Гечев.
- Тема: Средствата на здравната каса и разпределението им - какви ще бъдат възнагражденията за медицинските специалисти.
- Тема: След поредния фатален инцидент в Драгоман - докога пияни шофьори ще отнемат живот на пътя.
- Тема: Камион преминава с висока скорост по главния път Велико Търново - Русе през Самоводене - какви са исканията на местните жители и ще има ли контрол на участъка.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Спринтът на цените; Гост - министърът на земеделието и храните
- Тема: Войната на дронове

√ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - В министерството на образованието ще гледат филма за Чернобил, решават за прожекции във всички училища
в. Труд - Мей Мъск идва в България
в. Телеграф - Погребват Милена в роклята за бала

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - България и САЩ на крачка от размяна на посланици след година и половина ослушване
в. 24 часа - България ще рекламира туризма с поне €25 млн. - най-голям бюджет досега
в. Труд - Старопланински рис спря тунела под Шипка
в. Труд - Газовоз - поредна мишена на войната в Черно море
в. Телеграф - Шансовеше за членове на ВСС - 2 към 1
в. Телеграф - 193 поискаха да се преместят на село

Водещи интервюта

в. 24 часа - Александър Джартов: Мирис на бакелит от щепсела или необичаем шум е признак за опасен електрически уред
в. Труд - Никола Филипов: Очаквам повече смелост за по-непопулярните икономически политики
в. Телеграф - Експертът по национална сигурност, Милен Иванов: Шофьорите са виновни за ада на Тракия

Водещи анализи

в. 24 часа - Тръмп, медиите и говорителите на властта
в. Труд - От Цанов до Брюксел: Божанов и Мирчев яхнаха случая „Ива Михайлова", за да ударят ДАНС?
в. Телеграф - Пътища в премеждие

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm *В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.*